# Register svedomiu repugnantných liečiv

**Lekárnici za život – Slovensko, o .z.**
IČO: 51957175
Rabčianska 614
029 43 Zubrohlava
https://lzz.sk

| ❷ Bráni počatiu a môže spôsobiť potrat | ✔ **NuvaRing ins vag 3 (vre.Al/PE/PET+3 aplikátory)** | ⊗ Nikdy nevydávať |
|---|---|---|

Dispenza?ný protokol 2.A - intravaginálne a vnútromaternicové telieska s hormonálnym pôsobením

## Interné údaje:

| | |
|---|---|
| Dátum ostatnej revízie: | **2019-05-10 08:38:13** |
| Interné číslo záznamu: | **1485** |

## Registračné informácie:

| | |
|---|---|
| Aplikačná forma: | **vaginálny inzert** |
| Registračné číslo produktu: | **17/0023/08-S** |
| Kód štátnej autority (ŠÚKL): | **1095D** |
| ATC klasifikácia III. stupňa: | **HLG02B - Kontraceptíva na lokálne použitie** |
| ATC klasifikácia IV. stupňa: | **HLG02BB - Intravaginálne kontraceptíva** |
| Stav: | **✔ Aktívny** |
| Výdaj: | **★ Viazaný** |
| V SR od: | **02/2008** |
| Cena orientačne [€]: | |

# SÚHRN CHARAKTERISTICKÝCH VLASTNOSTÍ LIEKU

## 1. NÁZOV LIEKU

NuvaRing

0,120 mg/0,015 mg za 24 hodín vaginálny inzert

## 2. KVALITATÍVNE A KVANTITATÍVNE ZLOŽENIE

NuvaRing obsahuje 11,7 mg etonogestrelu a 2,7 mg etinylestradiolu. Krúžok uvoľňuje za 24 hodín v priemere 0,120 mg etonogestrelu a 0,015 mg etinylestradiolu počas obdobia 3 týždňov.

Úplný zoznam pomocných látok, pozri časť 6.1.

## 3. LIEKOVÁ FORMA

Vaginálny inzert.

NuvaRing je flexibilný, priehľadný a bezfarebný až takmer bezfarebný krúžok s vonkajším priemerom 54 mm a priemerom v priereze 4 mm.

## 4. KLINICKÉ ÚDAJE

### 4.1 Terapeutické indikácie

Kontraceptívum.

NuvaRing je určený pre ženy vo fertilnom veku. Bezpečnosť a účinnosť bola preukázaná u žien vo veku 18 až 40 rokov.

Pri rozhodovaní o predpísaní lieku NuvaRing sa majú zvážiť aktuálne rizikové faktory u danej ženy, najmä tie, ktoré sú spojené s venóznou tromboembóliou (VTE), a ako je riziko vzniku VTE pri používaní NuvaRingu porovnateľné s inými kombinovanými hormonálnymi kontraceptívami (Combined Hormonal Contraceptives, CHC) (pozri časti 4.3 a 4.4).

### 4.2 Dávkovanie a spôsob podávania

Dávkovanie

Na dosiahnutie antikoncepčnej účinnosti sa musí NuvaRing používať podľa pokynov (pozri „AKO POUŽÍVAŤ NuvaRing“ a „AKO ZAČAŤ POUŽÍVAŤ NuvaRing“).

*Pediatrická populácia*

Bezpečnosť a účinnosť NuvaRingu u dospievajúcich mladších ako 18 rokov neboli skúmané.

Spôsob podávania

AKO POUŽÍVAŤ NuvaRing

NuvaRing si môže do pošvy zaviesť žena sama. Lekár má ženu poučiť ako NuvaRing zaviesť a ako ho vybrať. Na zavedenie si má žena zvoliť polohu, ktorá je pre ňu najpohodlnejšia, napr. v stoji s podopretou jednou nohou, v podrepe alebo v ľahu. NuvaRing sa musí stlačiť a zaviesť do pošvy tak, aby sa po jeho zavedení cítila žena pohodlne. Možnou alternatívou je zavedenie krúžku pomocou NuvaRing aplikátora, ktorý sa dodáva samostatne alebo je súčasťou balenia. NuvaRing aplikátor nemusí byť dostupný vo všetkých krajinách. Pre kontraceptívny účinok NuvaRingu nie je dôležitá jeho presná poloha v pošve *(pozri obrázky 1-4)*.

Akonáhle sa NuvaRing zavedie (pozri „AKO ZAČAŤ POUŽÍVAŤ NuvaRing“), ponechá sa v pošve nepretržite počas 3 týždňov. Ženám treba odporučiť, aby si pravidelne kontrolovali prítomnosť NuvaRingu v pošve (napríklad pred a po pohlavnom styku). Ak dôjde k náhodnému vypudeniu NuvaRingu, žena má postupovať podľa pokynov uvedených v časti 4.2 „Čo robiť, ak je krúžok dočasne mimo pošvy“ (viac informácií pozri tiež v časti 4.4 „VYPUDENIE“). NuvaRing sa musí vybrať po 3 týždňoch používania počas toho istého dňa v týždni, kedy sa zaviedol. Po období bez krúžku počas jedného týždňa sa zavedie nový krúžok (napr. *ak sa NuvaRing zaviedol v stredu približne o 22:00 hod., krúžok sa má vybrať v stredu o 3 týždne neskôr približne o 22:00 hod. Nasledujúcu stredu sa má zaviesť nový krúžok)*. NuvaRing sa môže vybrať pomocou ukazováka, ktorým sa krúžok podoberie alebo sa krúžok uchopí medzi ukazovák a prostredník a vytiahne sa (*obrázok 5*). Použitý krúžok sa má vložiť do vrecka (má sa

uchovať mimo dosahu detí a domácich zvierat) a zlikvidovať, ako je opísané v časti 6.6. Ku krvácaniu z vysadenia zvyčajne dochádza 2 – 3 dni po vybratí NuvaRingu a pred ďalším zavedením nového krúžku sa krvácanie nemusí úplne zastaviť.

Použitie s inou ženskou vaginálnou bariérovou metódou

NuvaRing môže brániť správnemu umiestneniu a polohe niektorých ženských bariérových metód, ako sú diafragma, cervikálny klobúčik alebo ženský kondóm. Tieto antikoncepčné metódy sa nemajú používať ako doplnkové metódy s NuvaRingom.

Ako zaviesť NuvaRing len s pomocou prstov:

*obrázok 1*

*Vyberte NuvaRing z vrecka*

*obrázok 2*

*Stlačte krúžok*

*obrázok 3*

*Zvoľte si pohodlnú polohu na zavedenie krúžku*

*obrázok 4A* *obrázok 4B* *obrázok 4C*

*Krúžok zaveďte do pošvy jednou rukou (obrázok 4A), ak je to potrebné, druhou rukou roztvorte pysky ohanbia. Zatlačte krúžok do pošvy tak, aby ste sa po jeho zavedení cítili pohodlne (obrázok 4B).Ponechajte krúžok na tomto mieste počas 3 týždňov (obrázok 4C).*

*obrázok 5:*

*NuvaRing sa môže vybrať podobratím ukazovákom pod predný okraj krúžku alebo uchopením krúžku medzi ukazovák a prostredník a vytiahnutím.*

Ako zaviesť NuvaRing pomocou aplikátora:

**1: Príprava**

Pred otvorením obalu si umyte ruky. Otvorte AŽ bezprostredne pred použitím. NEPOUŽÍVAJTE, ak je obsah alebo obal viditeľne poškodený.

Aplikátor slúži LEN na použitie s NuvaRing krúžkom, nie s inými produktmi.

Prezrite si obrázok aplikátora, aby ste sa oboznámili s jeho časťami.

A. Piest

B. Rukoväť pre úchop prstami

C. Telo aplikátora

D. Otvor tela aplikátora

E. NuvaRing

## 2: Naplnenie aplikátora a poloha

Jemne vytiahnite piest dozadu, pokiaľ nezastane.

Stlačte protiľahlé strany krúžku k sebe a vložte krúžok do otvoru tela aplikátora.

Jemne zatlačte krúžok do tela aplikátora. Okraj krúžku má mierne trčať z otvoru tela aplikátora.

Na zavedenie krúžku si zvoľte takú polohu, ktorá je pre vás najpohodlnejšia, napr. v ľahu, v podrepe alebo v stoji s podopretou jednou nohou.

## 3: Zavedenie a likvidácia

Palcom a prostredníkom chyťte rukoväť pre úchop prstami.

Telo aplikátora zasuňte jemne do pošvy, pokiaľ sa vaše prsty (na rukoväti pre úchop prstami) nedotknú vášho tela.

Následne pomocou ukazováka jemne zatlačte celý piest do tela aplikátora.

Niektoré ženy počas použitia aplikátora pocítili krátky mierny pocit omínania.

Krúžok sa vytlačí z aplikátora. Aplikátor jemne vytiahnite.

Presvedčte sa, že krúžok NEZOSTAL v aplikátore. Použitý aplikátor zlikvidujte s bežným domovým odpadom. NESPLACHUJTE aplikátor do toalety. NEPOUŽÍVAJTE aplikátor opakovane.

AKO ZAČAŤ POUŽÍVAŤ NuvaRing

## Bez použitia hormonálneho kontraceptíva v predchádzajúcom cykle

NuvaRing sa má zaviesť v prvý deň prirodzeného cyklu ženy (t.j. prvý deň menštruačného krvácania ženy). S používaním sa môže začať aj na 2. – 5. deň, ale počas prvého cyklu sa odporúča používať doplnkovú bariérovú metódu počas prvých 7 dní používania NuvaRingu.

## Prechod z kombinovaného hormonálneho kontraceptíva

Žena si musí zaviesť NuvaRing najneskôr v dni nasledujúcom po zvyčajnom období bez tabliet, bez náplasti alebo po období s tabletami obsahujúcimi placebo jej predchádzajúceho kombinovaného hormonálneho kontraceptíva.

Ak žena používala svoju predchádzajúcu metódu dôsledne a správne a ak je dostatočne jasné, že nie je gravidná, zo svojho predchádzajúceho kombinovaného hormonálneho kontraceptíva môže tiež prejsť v ktoromkoľvek dni cyklu.

Obdobie bez hormónov pri predchádzajúcej metóde nesmie nikdy presiahnuť odporúčanú dĺžku trvania.

Prechod z metódy obsahujúcej len gestagén (minitableta, implantát alebo injekcia) alebo z intrauterinného systému uvoľňujúceho gestagén (IUS)

Žena môže prejsť z minitablety v hociktorý deň (z implantátu alebo IUS v deň jeho odstránenia, z injekcie v čase, kedy by sa mala podať ďalšia injekcia), ale vo všetkých týchto prípadoch musí použiť doplnkovú bariérovú metódu počas prvých 7 dní používania NuvaRingu.

## Po potrate v prvom trimestri

Žena môže začať ihneď. V prípade, že tak urobí, nie je potrebné, aby prijala doplnkové antikoncepčné opatrenia. Ak sa okamžité zavedenie považuje za nevhodné, žena má postupovať podľa odporúčania uvedeného pri *„Bez použitia hormonálneho kontraceptíva v predchádzajúcom cykle“.* Medzitým má byť žena poučená, aby používala alternatívnu metódu antikoncepcie.

## Po pôrode alebo potrate v druhom trimestri

Dojčiace ženy, pozri časť 4.6.

Ženy musia byť poučené, aby s používaním začali počas štvrtého týždňa po pôrode alebo po potrate v druhom trimestri. Ak sa s používaním začína neskôr, žena má byť poučená, aby používala doplnkovú bariérovú metódu počas prvých 7 dní používania NuvaRingu. Ak už však došlo k pohlavnému styku, má sa vylúčiť gravidita alebo pred začiatkom používania NuvaRingu musí žena počkať na svoju prvú menštruáciu.

ODCHÝLKY OD ODPORÚČANÉHO REŽIMU

Ak sa žena odchýli od odporúčaného režimu, môže sa znížiť kontraceptívna účinnosť a kontrola cyklu. Aby sa v prípade odchýlky predišlo strate kontraceptívnej účinnosti, môže sa poradiť nasledovné:

- **Čo robiť v prípade predĺženého obdobia bez krúžku**

Žena si musí zaviesť do pošvy nový krúžok hneď, ako si spomenie. Ako doplnok sa musí použiť bariérová metóda, napr. mužský prezervatív, počas nasledujúcich 7 dní. Ak počas obdobia bez krúžku došlo k pohlavnému styku, musí sa vziať do úvahy možnosť gravidity. Čím dlhšie je obdobie bez krúžku, tým väčšie je riziko gravidity.

- **Čo robiť, ak bol krúžok dočasne mimo pošvy**

NuvaRing sa musí nechať v pošve počas nepretržitého obdobia 3 týždňov. Ak dôjde k náhodnému vypudeniu NuvaRingu, môže sa opláchnuť studenou až vlažnou (nie horúcou) vodou a musí sa okamžite opätovne zaviesť.

Ak bol NuvaRing mimo pošvy **menej ako 3 hodiny**, kontraceptívna účinnosť sa neznížila. Žena si musí opätovne zaviesť krúžok hneď, ako to bude možné, ale najneskôr do 3 hodín.

Ak bol NuvaRing mimo pošvy **viac ako 3 hodiny počas 1. alebo 2. týždňa** používania alebo existuje podozrenie, že bol mimo pošvy viac ako 3 hodiny počas 1. alebo 2. týždňa používania, kontraceptívna účinnosť sa môže znížiť. Žena si musí opätovne zaviesť krúžok hneď, ako si spomenie. Kým NuvaRing nebude v pošve nepretržite 7 dní, musí sa používať bariérová metóda, ako napr. mužský prezervatív. Čím dlhší čas bol NuvaRing mimo pošvy a čím bližšie je to k obdobiu bez krúžku, tým vyššie je riziko gravidity.

Ak bol NuvaRing mimo pošvy **viac ako 3 hodiny počas 3. týždňa** v období trojtýždňového používania alebo existuje podozrenie, že bol mimo pošvy viac ako 3 hodiny počas 3. týždňa, kontraceptívna účinnosť sa môže znížiť. Žena musí tento krúžok zlikvidovať a musí sa zvoliť jedna z nasledujúcich dvoch možností:

1. Okamžite zaviesť nový krúžok

Poznámka: Zavedením nového krúžku sa začne nové obdobie trojtýždňového používania. U ženy sa nemusí objaviť krvácanie z vysadenia z jej predchádzajúceho cyklu. Môže sa však objaviť medzimenštruačné špinenie alebo krvácanie.

2. Umožniť krvácanie z vysadenia a zaviesť nový krúžok najneskôr 7 dní (7 x 24 hodín) od času vybratia alebo vypudenia predchádzajúceho krúžku.

Poznámka: Táto možnosť sa má zvoliť len vtedy, ak sa krúžok používal nepretržite počas posledných 7 dní.

Ak nie je známe, ako dlho bol NuvaRing mimo pošvy, musí sa vziať do úvahy možnosť gravidity. Pred zavedením nového krúžku sa má vykonať tehotenský test.

- **Čo robiť v prípade predĺženého používania krúžku**

Hoci to nie je odporúčaný režim, pokiaľ sa NuvaRing používal počas **maximálne 4 týždňov**, kontraceptívna účinnosť je ešte stále dostatočná. Žena môže dodržať týždňové obdobie bez krúžku a následne si zaviesť nový krúžok. Ak bol NuvaRing ponechaný v pošve **viac ako 4 týždne**, kontraceptívna účinnosť sa môže znížiť a pred

zavedením nového NuvaRingu sa musí vylúčiť gravidita.

Ak žena nedodržala odporúčaný režim a následne sa u nej neobjavilo krvácanie z vysadenia v nasledujúcom období bez krúžku, pred zavedením nového NuvaRingu sa musí vylúčiť gravidita.

AKO POSUNÚŤ ALEBO ODDIALIŤ MENŠTRUÁCIU

Vo výnimočných prípadoch, ak je potrebné **oddialiť** menštruáciu, si žena môže zaviesť nový krúžok bez obdobia bez krúžku. Ďalší krúžok sa môže opäť používať počas 3 týždňov. U ženy sa môže objaviť krvácanie alebo špinenie. V pravidelnom používaní NuvaRingu sa pokračuje po zvyčajnom týždňovom období bez krúžku.

Na **posun** menštruácie na iný deň v týždni, ako ten, na ktorý je žena zvyknutá s jej doterajším rozvrhom, sa žene môže poradiť, aby skrátila nasledujúce obdobie bez krúžku o toľko dní, o koľko si želá. Čím kratšie je obdobie bez krúžku, tým vyššie je riziko, že nedôjde ku krvácaniu z vysadenia a objaví sa u nej medzimenštruačné krvácanie a špinenie počas používania ďalšieho krúžku.

## 4.3 Kontraindikácie

CHC sa nemajú používať v nasledujúcich podmienkach. Ak sa objaví niektorý z týchto stavov po prvýkrát počas používania NuvaRingu, krúžok sa musí okamžite vybrať.

- Prítomnosť alebo riziko vzniku venóznej tromboembólie (VTE)
    - Venózna tromboembólia – prítomná VTE (liečená antikoagulanciami) alebo v anamnéze (napr. trombóza hĺbkových žíl [DVT] alebo pľúcna embólia [PE]).
    - Známa dedičná alebo získaná predispozícia na vznik venóznej tromboembólie, ako napríklad rezistencia voči APC (vrátane faktora V Leiden), deficiencia antitrombínu-III, deficiencia proteínu C, deficiencia proteínu S.

    - Závažný chirurgický zákrok s dlhodobou imobilizáciou (pozri časť 4.4).
    - Vysoké riziko vzniku venóznej tromboembólie z dôvodu prítomnosti viacerých rizikových faktorov (pozri časť 4.4).
- Prítomnosť alebo riziko vzniku arteriálnej tromboembólie (ATE)
    - Arteriálna tromboembólia – prítomná arteriálna tromboembólia, arteriálna tromboembólia v anamnéze (napr. infarkt myokardu) alebo stav, ktorý je jej skorým príznakom (napr. *angina pectoris*).
    - Cievne mozgové ochorenie – prítomná cievna mozgová príhoda, cievna mozgová príhoda v anamnéze alebo stav, ktorý je jej skorým príznakom (napríklad prechodný ischemický záchvat, TIA).
    - Známa dedičná alebo získaná predispozícia na vznik arteriálnej tromboembólie, ako napríklad hyperhomocysteinémia a antifosfolipidové protilátky (antikardiolipínové protilátky, lupusové antikoagulancium).
    - Migréna s ložiskovými neurologickými príznakmi v anamnéze.
    - Vysoké riziko vzniku arteriálnej tromboembólie z dôvodu viacerých rizikových faktorov (pozri časť 4.4) alebo prítomnosti jedného závažného rizikového faktora, ako napríklad:
- diabetes mellitus s cievnymi príznakmi,
- závažná hypertenzia,
- závažná dyslipoproteinémia.
- Pankreatitída alebo pankreatitída v anamnéze, ak súvisela so závažnou hypertriglyceridémiou.
- Závažné ochorenie pečene v prítomnosti alebo v anamnéze, kým sa hodnoty funkcie pečene nevrátia do normálu.
- Nádory pečene (benígne alebo malígne) v prítomnosti alebo v anamnéze.
- Diagnostikované alebo podozrenie na zhubné ochorenia pohlavných orgánov alebo prsníkov, ak sú ovplyvnené pohlavnými steroidmi.
- Nediagnostikované vaginálne krvácanie.
- Precitlivenosť na liečivá alebo na ktorúkoľvek z pomocných látok NuvaRingu uvedených v časti 6.1.

NuvaRing je kontraindikovaný na súbežné používanie s liekmi obsahujúcimi ombitasvir/paritaprevir/ritonavir a dasabuvir (pozri časti 4.4 a 4.5).

## 4.4 Osobitné upozornenia a opatrenia pri používaní

UPOZORNENIA

Ak je prítomný ktorýkoľvek zo stavov alebo rizikových faktorov uvedených nižšie, vhodnosť používania NuvaRingu sa má s danou ženou prekonzultovať.

Ženu treba upozorniť, že ak dôjde k zhoršeniu alebo prvému prejavu ktoréhokoľvek z týchto stavov alebo rizikových faktorov, má sa obrátiť na svojho lekára, ktorý určí, či má ukončiť používanie NuvaRingu.

1. *Poruchy obehovej sústavy*

**Riziko vzniku venóznej tromboembólie (VTE)**

- Používanie ktoréhokoľvek kombinovaného hormonálneho kontraceptíva (CHC) zvyšuje riziko venóznej tromboembólie (VTE) v porovnaní s jeho nepoužívaním. **Lieky, ktoré obsahujú levonorgestrel, norgestimát alebo noretisterón, sú spojené s najnižším rizikom vzniku VTE. Ostatné lieky, ako je NuvaRing, môžu toto riziko zvyšovať dvojnásobne. Rozhodnutie používať ktorýkoľvek iný liek, ako liek s najnižším rizikom výskytu VTE, sa má urobiť len po konzultácii s danou ženou, aby sa zaručilo, že rozumie riziku výskytu VTE pri používaní NuvaRingu, ako jej aktuálne rizikové faktory ovplyvňujú toto riziko, a že jej riziko vzniku VTE je najvyššie v prvom roku používania CHC. Sú taktiež aj určité dôkazy o tom, že sa toto riziko zvyšuje pri opätovnom začatí používania CHC po prerušení používania trvajúcom 4 týždne alebo dlhšie.**
- U približne 2 z 10 000 žien, ktoré nepoužívajú CHC a nie sú gravidné, vznikne VTE v priebehu jedného roka. Avšak u každej jednej ženy môže byť toto riziko oveľa vyššie v závislosti od prítomných rizikových faktorov (pozri nižšie).
- Odhaduje sa, že VTE sa vyskytne v priebehu jedného roka u približne 6[1] žien z 10 000 žien, ktoré používajú nízkodávkové CHC obsahujúce levonorgestrel. Zistili sa nekonzistentné výsledky týkajúce sa rizika vzniku VTE pri používaní NuvaRingu v porovnaní s CHC obsahujúcimi levonorgestrel (s odhadmi relatívneho rizika v rozsahu od žiadneho zvýšenia s hodnotou RR = 0,96 až po takmer dvojnásobné zvýšenie s hodnotou RR = 1,90). To zodpovedá približne 6 až 12 výskytom VTE za rok z 10 000 žien používajúcich NuvaRing.

- V oboch prípadoch je počet výskytov VTE za rok nižší než počet očakávaný u žien počas gravidity alebo v období po pôrode.
- VTE sa môže v 1 až 2 % prípadov skončiť smrťou.

**Počet prípadov VTE na 10 000 žien v priebehu jedného roka**

**Počet prípadov VTE**

CHC obsahujúce etonogestrel

(6 - 12 prípadov)

CHC obsahujúce levonorgestrel

(5 - 7 prípadov)

Nepoužívanie CHC (2 prípady)

**Počet prípadov VTE**

- U používateliek CHC bol mimoriadne zriedkavo hlásený výskyt trombózy v iných krvných cievach, napr. v pečeňových, mezenterických, obličkových alebo sietnicových žilách a tepnách.

## Rizikové faktory pre vznik VTE

Riziko vzniku venóznych tromboembolických komplikácií u používateliek CHC sa môže značne zvýšiť u ženy s ďalšími rizikovými faktormi, najmä ak má viacero rizikových faktorov (pozri tabuľku).

NuvaRing je kontraindikovaný, ak má žena viacero rizikových faktorov, ktoré ju vystavujú vysokému riziku vzniku venóznej trombózy (pozri časť 4.3). Ak má žena viac ako jeden rizikový faktor, zvýšenie rizika môže byť väčšie než súčet jednotlivých faktorov – v takomto prípade sa má zvážiť jej celkové riziko výskytu VTE. Ak sa pomer prínosov a rizík považuje za negatívny, CHC sa nemá predpisovať (pozri časť 4.3).

**Tabuľka: Rizikové faktory pre vznik VTE**

| **Rizikový faktor** | **Komentár** |
|---|---|
| Obezita (index telesnej hmotnosti (BMI) nad 30 kg/$m^2$) | Riziko sa výrazne zvyšuje so zvyšovaním BMI.<br>Obzvlášť dôležité je zvážiť, ak sú prítomné aj ďalšie rizikové faktory. |
| Dlhodobá imobilizácia, závažný chirurgický zákrok, akýkoľvek chirurgický zákrok na nohách alebo panve, neurochirurgický zákrok alebo závažný úraz | V týchto prípadoch sa odporúča prerušiť používanie náplasti/tablety/krúžku (v prípade plánovaného chirurgického zákroku najmenej štyri týždne pred zákrokom) a pokračovať v ňom najskôr dva týždne po úplnom obnovení pohyblivosti. Má sa používať iná metóda antikoncepcie, aby sa zabránilo neželanej gravidite. |
| Poznámka: dočasná imobilizácia vrátane cestovania leteckou dopravou trvajúcou > 4 hodiny môže byť tiež rizikovým faktorom pre vznik VTE, najmä u žien s ďalšími rizikovými faktormi. | Ak sa používanie NuvaRingu nepreruší včas, má sa zvážiť antitrombotická liečba. |

| | |
|---|---|
| Pozitívna rodinná anamnéza (akýkoľvek výskyt venóznej tromboembólie u súrodenca alebo rodiča, najmä v relatívne skorom veku, napr. do 50 rokov). | Ak existuje podozrenie na dedičnú predispozíciu, žena sa má pred rozhodnutím o používaní ktoréhokoľvek CHC poradiť s odborným lekárom. |
| Iné zdravotné stavy spojené s VTE | Rakovina, systémový lupus erythematosus, hemolyticko-uremický syndróm, chronické zápalové ochorenie čriev (Crohnova choroba alebo ulcerózna kolitída) a kosáčikovitá anémia. |
| Zvyšujúci sa vek | Najmä nad 35 rokov |

- Neexistuje žiadna zhoda ohľadom možnej úlohy kŕčových žíl a povrchovej tromboflebitídy pri vzniku alebo progresii venóznej trombózy.
- Musí sa zvážiť zvýšené riziko vzniku tromboembólie počas gravidity a najmä počas 6-týždňového obdobia šestonedelia (informácie o „gravidite a laktácii“ pozri v časti 4.6).

**Príznaky VTE (trombóza hĺbkových žíl a pľúcna embólia)**

Žena má byť poučená, aby v prípade príznakov vyhľadala okamžitú lekársku pomoc a informovala zdravotníckeho pracovníka, že používa CHC.

Príznaky trombózy hĺbkových žíl (DVT) môžu zahŕňať:

- jednostranný opuch nohy a/alebo chodidla alebo pozdĺž žily v nohe;
- bolesť alebo citlivosť v nohe, ktorú možno pociťovať iba v stoji alebo pri chôdzi;
- zvýšené teplo v postihnutej nohe; sčervenanie alebo zmena sfarbenia pokožky na nohe.

Príznaky pľúcnej embólie (PE) môžu zahŕňať:

- náhly nástup nevysvetliteľnej dýchavičnosti alebo rýchleho dýchania;
- náhly kašeľ, ktorý môže súvisieť s hemoptýzou;
- ostrú bolesť v hrudníku;
- závažný pocit točenia hlavy alebo závrat;
- rýchly alebo nepravidelný srdcový rytmus.

Niektoré z týchto príznakov (napríklad „dýchavičnosť“, „kašeľ“) sú nešpecifické a môžu byť nesprávne interpretované ako častejšie alebo menej závažné udalosti (napríklad infekcie dýchacích ciest).

Medzi ďalšie prejavy vaskulárnej oklúzie môžu patriť: náhla bolesť, opuch a mierne zmodranie niektorej končatiny.

Ak dôjde k oklúzii v oku, medzi príznaky môžu patriť bezbolestné rozmazané videnie, ktoré môže postupne prechádzať až do straty zraku. Niekedy môže dôjsť k strate zraku takmer okamžite.

**Riziko vzniku arteriálnej tromboembólie (ATE)**

Epidemiologické štúdie spájajú používanie CHC so zvýšeným rizikom vzniku arteriálnej tromboembólie (infarkt myokardu) alebo cievnej mozgovej udalosti (napr. prechodný ischemický záchvat, cievna mozgová príhoda). Arteriálne tromboembolické udalosti sa môžu končiť smrťou.

**Rizikové faktory vzniku ATE**

Riziko vzniku arteriálnych tromboembolických komplikácií alebo cievnej mozgovej príhody u používateliek CHC sa zvyšuje u žien s rizikovými faktormi (pozri tabuľku). NuvaRing je kontraindikovaný, ak má žena jeden závažný alebo viacero rizikových faktorov vzniku ATE, ktoré ju vystavujú vysokému riziku vzniku arteriálnej trombózy (pozri časť 4.3). Ak má žena viac než jeden rizikový faktor, zvýšenie rizika môže byť väčšie než súčet jednotlivých faktorov – v takomto prípade sa má zvážiť jej celkové riziko. Ak sa pomer prínosov a rizík považuje za negatívny, CHC sa nemá predpisovať (pozri časť 4.3).

**Tabuľka: Rizikové faktory pre vznik ATE**

| Rizikový faktor | Komentár |
|---|---|
| Zvyšujúci sa vek | Najmä nad 35 rokov |
| Fajčenie | Ženám sa má odporučiť, aby nefajčili, ak chcú používať CHC. Ženám vo veku nad 35 rokov, ktoré pokračujú vo fajčení, sa má dôrazne odporučiť, aby používali iná metóda antikoncepcie. |
| Hypertenzia | |
| Obezita (index telesnej hmotnosti nad 30 kg/$m^2$) | Riziko sa výrazne zvyšuje so zvyšovaním BMI. To je dôležité najmä u žien s ďalšími rizikovými faktormi. |
| Pozitívna rodinná anamnéza (akýkoľvek výskyt arteriálnej tromboembólie u súrodenca alebo rodiča, najmä v relatívne mladom veku, napr. do 50 rokov). | Ak existuje podozrenie na dedičnú predispozíciu, ženu musí pred rozhodnutím o používaní ľubovoľnej CHC vyšetriť odborný lekár. |

| | |
|---|---|
| Migréna | Zvýšenie frekvencie alebo závažnosti migrény v priebehu používania CHC (čo môžu byť skoré príznaky cievnej mozgovej príhody) môže byť dôvodom na okamžité prerušenie používania lieku. |
| Ďalšie zdravotné stavy spojené s nežiaducimi vaskulárnymi udalosťami | Diabetes mellitus, hyperhomocysteinémia, ochorenie srdcových chlopní a atriálna fibrilácia, dyslipoproteinémia a systémový lupus erythematosus. |

**Príznaky ATE**

V prípade príznakov sa má žene odporučiť, aby bezodkladne vyhľadala lekársku pomoc a informovala zdravotníckeho pracovníka, že používa CHC.

Príznaky cievnej mozgovej príhody môžu zahŕňať:

- náhla strata citlivosti alebo slabosť tváre, ruky alebo nohy, najmä na jednej strane tela;
- náhle problémy s chôdzou, závrat, strata rovnováhy alebo koordinácie;
- náhla zmätenosť, problémy s rečou alebo jej porozumením;
- náhle problémy so zrakom v jednom alebo oboch očiach;
- náhla, závažná alebo dlhodobá bolesť hlavy bez známej príčiny;
- strata vedomia alebo mdloba so záchvatom alebo bez neho.

Dočasné príznaky naznačujú, že udalosťou je prechodný ischemický záchvat (TIA).

Príznaky infarktu myokardu (MI) môžu zahŕňať:

- bolesť, nepohodlie, tlak, ťažoba, pocit stláčania alebo plnosti v hrudi, ruke alebo pod hrudnou kosťou;
- nepohodlie vyžarujúce do chrbta, čeľuste, hrdla, ruky, žalúdka;
- pocit plnosti, zažívacích problémov alebo dusenia sa;

- potenie, nevoľnosť, vracanie alebo závrat;
- extrémna slabosť, úzkosť alebo dýchavičnosť;
- rýchly alebo nepravidelný srdcový rytmus.

- V prípade podozrenia alebo potvrdenia VTE alebo ATE sa musí používanie CHC ukončiť. Pre teratogénne účinky liečby antikoagulanciami (kumaríny) sa má začať s používaním vhodnej kontracepcie.

2. *Nádory*

- Epidemiologické štúdie naznačujú, že dlhodobé užívanie perorálnych kontraceptív predstavuje rizikový faktor pre vznik rakoviny krčka maternice u žien infikovaných ľudským papilomavírusom (HPV). Stále však pretrváva neistota o rozsahu, v akom sú tieto nálezy ovplyvnené sprievodnými účinkami (napr. rozdiely v počte sexuálnych partnerov alebo v používaní bariérových kontraceptív). K dispozícii nie sú žiadne epidemiologické údaje o riziku pre vznik rakoviny krčka maternice u žien, ktoré používajú NuvaRing (pozri „LEKÁRSKE VYŠETRENIE/KONZULTÁCIA“).
- V metaanalýze 54 epidemiologických štúdií sa hlásilo, že existuje mierne zvýšené relatívne riziko (RR = 1,24) diagnostikovania rakoviny prsníka u žien, ktoré v súčasnosti užívajú COC. Zvýšené riziko sa postupne v priebehu 10 rokov po ukončení užívania COC stráca. Vzhľadom na to, že rakovina prsníka je u žien mladších ako 40 rokov zriedkavá, je zvýšený počet diagnóz rakoviny prsníka u žien, ktoré v súčasnosti užívajú alebo v nedávnej minulosti užívali COC, malý v porovnaní s celkovým rizikom pre vznik rakoviny prsníka. Rakoviny prsníka diagnostikované u žien, ktoré niekedy užívali COC, majú tendenciu byť menej klinicky pokročilé ako u žien, ktoré nikdy neužívali COC. Príčinou pozorovaného modelu zvýšeného rizika môže byť diagnóza rakoviny prsníka v skorom štádiu u žien užívajúcich COC, biologické účinky COC alebo kombinácia oboch.
- U žien užívajúcich COC sa v zriedkavých prípadoch hlásili benígne nádory pečene a ešte zriedkavejšie malígne nádory pečene. V ojedinelých prípadoch viedli tieto nádory k život ohrozujúcim krvácaniam do brucha. Preto sa má pri silnej bolesti v hornej časti brucha, zväčšení pečene alebo pri objavení sa znakov krvácania do brucha u žien používajúcich NuvaRing vziať v rámci diferenciálnej diagnózy do úvahy nádor pečene.

3. *Zvýšenia ALT (alanínaminotransferázy)*

- Počas klinických skúšaní s pacientmi liečenými na infekcie spôsobené vírusom hepatitídy C (HCV) liekmi obsahujúcimi ombitasvir/paritaprevir/ritonavir a dasabuvir s ribavirínom alebo bez neho, sa u žien používajúcich lieky obsahujúce etinylestradiol, ako sú kombinované hormonálne kontraceptíva (CHC), významne častejšie vyskytli zvýšenia transamináz (ALT) na viac ako 5-násobok hornej hranice normálu (upper limit of normal, ULN) (pozri časti 4.3 a 4.5.)

4. *Iné stavy*

- U žien s hypertriglyceridémiou alebo jej výskytom v rodinnej anamnéze sa môže vyskytovať zvýšené riziko pankreatitídy, ak užívajú hormonálne kontraceptíva.
- Hoci sa u mnohých žien užívajúcich hormonálne kontraceptíva hlásili malé zvýšenia krvného tlaku, klinicky významné zvýšenia sú zriedkavé. Definitívny vzťah medzi užívaním hormonálneho kontraceptíva a klinickou hypertenziou sa nestanovil. Ak sa však počas používania NuvaRingu objaví klinicky významná hypertenzia, rozumné je, aby lekár prerušil používanie krúžku a liečil hypertenziu. Ak sa to bude považovať za vhodné, používanie NuvaRingu sa môže opäť obnoviť, ak je liečbou antihypertenzívami možné dosiahnuť normálne hodnoty krvného tlaku.
- Počas gravidity a aj počas používania hormonálnych kontraceptív sa hlásil výskyt alebo zhoršenie nasledujúcich stavov, ale dôkaz o súvise s používaním hormonálnych kontraceptív nie je dostatočný pre vyvodenie záveru: žltačka a/alebo pruritus súvisiaci s cholestázou; tvorba žlčových kameňov; porfýria; systémový lupus erythematosus; hemolyticko-uremický syndróm; Sydenhamova chorea; herpes gestationis; strata sluchu súvisiaca s otosklerózou.
- Exogénne estrogény (vrátane NuvaRingu) môžu vyvolať alebo zhoršiť príznaky (dedičného) angioedému.
- Akútne alebo chronické poruchy funkcie pečene môžu vyžadovať prerušenie používania NuvaRingu dovtedy, kým sa hodnoty funkcie pečene nevrátia do normálu. Opätovný výskyt cholestatickej žltačky a/alebo pruritu súvisiaceho s cholestázou, ktorý sa po prvýkrát objavil počas gravidity alebo pri predchádzajúcom užívaní pohlavných steroidov, si vyžaduje prerušenie používania krúžku.

- Hoci môžu estrogény a gestagény ovplyvňovať periférnu inzulínovú rezistenciu a glukózovú toleranciu, neexistuje dôkaz o potrebe zmeny terapeutického režimu u diabetičiek používajúcich hormonálne kontraceptívum. Počas používania NuvaRingu, najmä počas prvých mesiacov používania, sa však ženy s diabetes mellitus majú starostlivo sledovať.
- Pri používaní hormonálnych kontraceptív bol hlásený nový nástup alebo zhoršenie Crohnovej choroby a ulceróznej kolitídy, ale dôkaz o súvislosti s ich používaním nie je presvedčivý.
- Príležitostne sa môže objaviť chloazma, najmä u žien s chloazma gravidarum v anamnéze. Počas používania NuvaRingu sa ženy so sklonom ku chloazme majú vyhýbať expozícii slnku alebo ultrafialovému žiareniu.
- Ak sa u ženy vyskytuje ktorýkoľvek z nasledujúcich stavov, môže sa stať, že nebude schopná správne si zaviesť NuvaRing alebo môže krúžok stratiť: prolaps krčka maternice, cystokéla a/alebo rektokéla, závažná alebo chronická zápcha.

Veľmi zriedkavo sa hlásilo, že NuvaRing bol neúmyselne zavedený do močovej rúry a pravdepodobne uviazol v močovom mechúre. Preto sa v rámci diferenciálnej diagnózy v prípade príznakov cystitídy má vziať do úvahy nesprávne umiestnenie.

- Počas používania NuvaRingu sa u ženy môže príležitostne objaviť vaginitída. Neexistujú žiadne náznaky, že účinnosť NuvaRingu je ovplyvnená liečbou vaginitídy, alebo že používanie NuvaRingu ovplyvňuje liečbu vaginitídy (pozri časť 4.5).
- Veľmi zriedkavo sa hlásilo priľnutie krúžku na tkanivo pošvy, ktoré si vyžaduje odstránenie zdravotníckym pracovníkom. V niektorých prípadoch, kedy tkanivo prerástlo cez krúžok, sa jeho odstránenie dosiahlo pomocou rozstrihnutia krúžku bez zásahu do prerastajúceho vaginálneho tkaniva.
- Depresívna nálada a depresia sú známe nežiaduce účinky, ktoré sa vyskytujú pri používaní hormonálnej antikoncepcie (pozri časť 4.8). Depresia môže byť závažná a je všeobecne známym rizikovým faktorom pre samovražedné správanie a samovraždu. Ženám je potrebné odporučiť, aby v prípade výskytu zmien nálady a príznakov depresie kontaktovali svojho lekára, vrátane prípadov, kedy sa tieto príznaky objavia krátko po začatí liečby.

LEKÁRSKE VYŠETRENIE/KONZULTÁCIA

Pred začatím používania alebo opätovným nasadením NuvaRingu sa má vyšetriť kompletná zdravotná anamnéza (vrátane rodinnej anamnézy) a musí sa vylúčiť

gravidita. Má sa zmerať krvný tlak a vykonať zdravotná prehliadka na základe kontraindikácií (pozri časť 4.3) a upozornení (pozri časť 4.4). Je dôležité ženu upozorniť na informácie o venóznej a arteriálnej trombóze vrátane rizika používania NuvaRingu v porovnaní s inými CHC, o príznakoch VTE a ATE, o známych rizikových faktoroch a o tom, čo robiť v prípade podozrenia na trombózu.

Žena má byť poučená, aby si pozorne prečítala písomnú informáciu pre používateľku a dodržiavala odporúčania uvedené v nej. Frekvencia a druh vyšetrení sa majú robiť na základe stanovených postupov a majú sa prispôsobiť individuálnym potrebám ženy.

Ženy majú byť upozornené, že hormonálne kontraceptíva nechránia pred infekciami vírusom HIV (AIDS) ani inými ochoreniami prenášanými pohlavným stykom.

ZNÍŽENÁ ÚČINNOSŤ

Účinnosť NuvaRingu sa môže znížiť v prípade nesprávneho používania (časť 4.2) alebo súbežným používaním liekov, ktoré znižujú plazmatické koncentrácie etinylestradiolu a/alebo etonogestrelu (časť 4.5).

ZNÍŽENÁ KONTROLA CYKLU

Pri používaní NuvaRingu sa môže objaviť nepravidelné krvácanie (špinenie alebo medzimenštruačné krvácanie). Ak sa nepravidelnosti v krvácaní objavia po predchádzajúcich pravidelných cykloch, pričom sa NuvaRing používal podľa odporúčaného režimu, je potrebné zvážiť nehormonálne príčiny a sú indikované vhodné diagnostické opatrenia na vylúčenie zhubného ochorenia alebo gravidity. Tieto opatrenia môžu zahŕňať kyretáž.

U niektorých žien sa počas obdobia bez krúžku nemusí objaviť krvácanie z vysadenia. Ak sa NuvaRing používal podľa pokynov opísaných v časti 4.2, je nepravdepodobné, že je žena gravidná. Ak sa však NuvaRing nepoužíval podľa týchto pokynov pred prvým

vynechaním krvácania z vysadenia alebo ak došlo k vynechaniu dvoch krvácaní z vysadenia, pred pokračovaním v používaní NuvaRingu je potrebné vylúčiť graviditu.

EXPOZÍCIA ETINYLestradiolu a etonogestrelu U MUŽA

Rozsah a možná farmakologická úloha expozície etinylestradiolu a etonogestrelu u sexuálnych partnerov mužského pohlavia prostredníctvom absorpcie penisom sa neskúmali.

POŠKODENÉ KRÚŽKY

Vo veľmi zriedkavých prípadoch sa hlásilo rozpojenie NuvaRingu počas používania (pozri časť 4.5). V súvislosti so zlomením krúžku bolo hlásené vaginálne poranenie. Ženu je potrebné poučiť, aby si hneď ako to bude možné, vybrala poškodený krúžok a opätovne zaviedla nový krúžok a aby počas ďalších 7 dní používala doplnkovú bariérovú metódu, ako napr. mužský prezervatív. Musí sa zvážiť možnosť gravidity a žena má kontaktovať svojho lekára.

VYPUDENIE

Zaznamenali sa prípady vypudenia NuvaRingu, napríklad ak sa krúžok nezaviedol správne, počas vyberania menštruačného tampónu, počas pohlavného styku alebo pri silnej alebo chronickej zápche. Dlhodobé vypudenie môže viesť k zlyhaniu kontraceptívneho účinku a/alebo ku krvácaniu z vysadenia. Na zabezpečenie účinnosti treba žene odporučiť, aby si pravidelne kontrolovala prítomnosť NuvaRingu (napríklad pred a po pohlavnom styku).

Ak bol NuvaRing náhodne vypudený a bol mimo pošvy **menej ako 3 hodiny**, kontraceptívny účinok sa neznížil. Žena musí vypudený krúžok opláchnuť studenou až vlažnou vodou (nie horúcou) a čo najskôr si krúžok opäť zaviesť, ale najneskôr do 3 hodín.

Ak bol NuvaRing mimo pošvy **dlhšie ako 3 hodiny** alebo existuje podozrenie, že bol mimo pošvy dlhšie ako 3 hodiny, kontraceptívny účinok sa môže znížiť. V takom prípade je potrebné postupovať podľa príslušnej rady uvedenej v časti 4.2 „Čo robiť, ak bol krúžok dočasne mimo pošvy“.

## 4.5 Liekové a iné interakcie

INTERAKCIE S INÝMI LIEKMI

Poznámka: na určenie potenciálnych interakcií je potrebné sa oboznámiť s odbornými informáciami o súbežne používaných liekoch.

*Účinky iných liekov na NuvaRing*

Môžu sa objaviť interakcie s liekmi alebo rastlinnými prípravkami, ktoré indukujú mikrozomálne enzýmy, čo môže mať za následok zvýšený klírens pohlavných hormónov a môže to viesť k medzimenštruačnému krvácaniu a/alebo k zlyhaniu kontraceptíva.

Manažment

Indukcia enzýmov sa môže objaviť už po niekoľkých dňoch liečby. Maximálna indukcia enzýmov je zvyčajne sledovaná počas niekoľkých týždňov. Po prerušení liečby môže indukcia enzýmov pretrvávať približne 4 týždne.

Krátkodobá liečba

Ženy liečené liekmi indukujúcimi enzýmy alebo rastlinnými prípravkami majú ako doplnok k NuvaRingu dočasne používať bariérovú metódu alebo inú metódu antikoncepcie. Poznámka: NuvaRing sa nemá používať s diafragmou, cervikálnym klobúčikom alebo ženským kondómom. Bariérová metóda sa musí používať počas

celého obdobia súbežnej liečby a počas 28 dní po jej ukončení. Ak súbežné podávanie lieku presiahne 3-týždňový cyklus krúžku, ďalší krúžok sa má zaviesť okamžite, bez zvyčajného obdobia bez krúžku.

Dlhodobá liečba

U žien, ktoré sa dlhodobo liečia liečivami indukujúcimi pečeňové enzýmy, sa odporúča iná spoľahlivá nehormonálna metóda antikoncepcie.

V literatúre sa hlásili nasledujúce interakcie.

*Látky zvyšujúce klírens kombinovaných hormonálnych kontraceptív*

Môžu sa objaviť interakcie s liekmi alebo rastlinnými prípravkami, ktoré indukujú mikrozomálne enzýmy, konkrétne enzýmy cytochrómu P450 (CYP), čo môže viesť k zvýšenému klírensu a tým k zníženiu plazmatických koncentrácií pohlavných hormónov a účinnosť kombinovaných hormonálnych kontraceptív, vrátane NuvaRingu, sa môže znížiť. Medzi tieto lieky patria fenytoín, fenobarbital, primidón, bosentan, karbamazepín, rifampicín a prípadne tiež oxkarbazepín, topiramát, felbamát, grizeofulvín, niektoré inhibítory HIV proteázy (napr. ritonavir) a nenukleozidové inhibítory reverznej transkriptázy (napr. efavirenz) a rastlinné prípravky obsahujúce ľubovník bodkovaný.

*Látky s premenlivými účinkami na klírens kombinovaných hormonálnych kontraceptív*

Mnohé kombinácie inhibítorov HIV proteázy (napr. nelfinavir) a nenukleozidových inhibítorov reverznej transkriptázy (napr. nevirapín) a/alebo kombinácie s liekmi proti HCV (napr. boceprevir, telaprevir) môžu pri súbežnom podávaní s hormonálnymi kontraceptívami zvýšiť alebo znížiť plazmatické koncentrácie gestagénov, vrátane etonogestrelu, alebo estrogénu. V niektorých prípadoch môže byť čistý účinok týchto zmien klinicky relevantný.

*Látky znižujúce klírens kombinovaných hormonálnych kontraceptív*

Klinická významnosť potenciálnych interakcií s inhibítormi enzýmov zostáva neznáma.

Súbežné podávanie silných (napr. ketokonazol, itrakonazol, klaritromycín) alebo stredne silných (napr. flukonazol, diltiazem, erytromycín) inhibítorov CYP3A4 môže zvyšovať sérové koncentrácie estrogénov alebo gestagénov, vrátane etonogestrelu.

Počas súčasného používania intravaginálnych prípravkov vrátane antimykotických, antibiotických a lubrikačných prípravkov, boli hlásené prípady zlomenia krúžku (pozri časť 4.4 „POŠKODENÉ KRÚŽKY“). Na základe farmakokinetických údajov nie je pravdepodobné, že by vaginálne podávané antimykotiká a spermicídy ovplyvňovali kontraceptívnu účinnosť a bezpečnosť NuvaRingu.

Hormonálne kontraceptíva môžu interferovať s metabolizmom iných liekov. Na základe toho sa môžu plazmatické a tkanivové koncentrácie mierne zvýšiť (napr. cyklosporín) alebo znížiť (napr. lamotrigín).

*Farmakodynamické interakcie*

Súbežným používaním s liekmi obsahujúcimi ombitasvir/paritaprevir/ritonavir a dasabuvir s ribavirínom alebo bez neho, môže vzrásť riziko zvýšenia ALT (pozri časti 4.3 a 4.4). Používateľky NuvaRingu preto musia pred začatím liečby s týmto kombinovaným liečebným režimom, prejsť na alternatívnu metódu antikoncepcie (napr. antikoncepcia obsahujúca len gestagén alebo nehormonálne metódy). NuvaRing sa môže opätovne zaviesť 2 týždne po ukončení liečby s týmto kombinovaným liečebným režimom.

LABORATÓRNE VYŠETRENIA

Používanie steroidov s kontraceptívnym účinkom môže ovplyvniť výsledky niektorých laboratórnych vyšetrení vrátane biochemických parametrov funkcie pečene, štítnej žľazy, nadobličiek a obličiek, plazmatických hladín transportných proteínov (napr. globulín viažuci kortikosteroidy a globulín viažuci pohlavné hormóny), frakcií lipidov/lipoproteínov, ukazovateľov metabolizmu cukrov a parametrov koagulácie a fibrinolýzy. Zmeny vo všeobecnosti zostávajú v rámci normálnych rozmedzí laboratórnych hodnôt.

INTERAKCIA S MENŠTRUAČNÝMI TAMPÓNMI

Farmakokinetické údaje ukazujú, že používanie menštruačných tampónov nemá účinok na systémovú absorpciu hormónov uvoľňovaných NuvaRingom. V zriedkavých prípadoch sa pri vyberaní menštruačného tampónu môže uvoľniť NuvaRing (pozri pokyny v časti „Čo robiť, ak bol krúžok dočasne mimo pošvy“).

## 4.6 Fertilita, gravidita a laktácia

Fertilita

NuvaRing je určený na predchádzanie gravidite. Ak si žena želá ukončiť používanie NuvaRingu pretože si želá otehotnieť, odporúča sa, aby mala prirodzenú menštruáciu predtým, ako sa bude snažiť počať dieťa, pretože jej to pomôže vypočítať si dátum pôrodu dieťaťa.

Gravidita

NuvaRing sa počas gravidity nepoužíva. Ak dôjde ku gravidite s NuvaRingom *in situ*, krúžok sa má vybrať. Rozsiahle epidemiologické štúdie neodhalili ani zvýšené riziko vrodených chýb u detí narodených ženám, ktoré užívali COC pred graviditou, ani teratogénny účinok, ak sa COC užívala nechtiac počas skorého štádia gravidity.

Klinická štúdia s malým počtom žien ukázala, že napriek intravaginálnemu spôsobu podávania sú intrauterinné koncentrácie antikoncepčných steroidov pri NuvaRingu podobné hladinám pozorovaným u žien užívajúcich COC (pozri časť 5.2). Dosiaľ sa nehlásila klinická skúsenosť s výsledkami gravidít, ktoré boli vystavené účinku NuvaRingu.

Pri opätovnom začatí používania NuvaRingu treba vziať do úvahy zvýšené riziko VTE v období po pôrode (pozri časti 4.2 a 4.4).

Dojčenie

Estrogény môžu ovplyvniť laktáciu, keďže môžu znížiť množstvo materského mlieka a zmeniť jeho zloženie. Preto sa používanie NuvaRingu vo všeobecnosti neodporúča, pokiaľ dojčiaca matka úplne neprestane dojčiť svoje dieťa. Do mlieka sa môžu vylučovať malé množstvá kontraceptívnych steroidov a/alebo ich metabolitov, ale neexistuje dôkaz o tom, že to nepriaznivo ovplyvňuje zdravie dieťaťa.

## 4.7 Ovplyvnenie schopnosti viesť vozidlá a obsluhovať stroje

Na základe farmakodynamického profilu NuvaRing nemá žiadny alebo má zanedbateľný vplyv na schopnosť viesť vozidlá a obsluhovať stroje.

## 4.8 Nežiaduce účinky

Najčastejšie hlásené nežiaduce účinky v klinických skúšaniach s NuvaRingom boli bolesť hlavy, vaginálne infekcie a vaginálny výtok, každý z nich bol hlásený u 5-6 % žien.

*Popis vybraných nežiaducich reakcií*

U žien používajúcich CHC sa pozorovalo zvýšené riziko vzniku arteriálnych a venóznych trombotických a tromboembolických udalostí vrátane infarktu myokardu, cievnej mozgovej príhody, prechodných ischemických záchvatov, venóznej trombózy a pľúcnej embólie, ktoré sú podrobnejšie uvedené v časti 4.4.

Aj ďalšie nežiaduce účinky boli hlásené u žien používajúcich CHC: tieto sú podrobnejšie uvedené v časti 4.4.

Nežiaduce liekové reakcie, ktoré boli hlásené v klinických skúšaniach a observačných štúdiách s NuvaRingom alebo počas jeho používania po uvedení na trh, sú uvedené v tabuľke nižšie. Na popis určitých nežiaducich udalostí sa uvádzajú najvhodnejšie termíny podľa MedDRA.

Všetky nežiaduce reakcie sú uvedené podľa triedy orgánových systémov a frekvencie; časté (≥ 1/100 až < 1/10), menej časté (≥ 1/1 000 až < 1/100), zriedkavé (≥ 1/10 000 až < 1/1 000) a neznáme (nedá sa odhadnúť z dostupných údajov).

| Trieda orgánových systémov | Časté | Menej časté | Zriedkavé | Neznáme[1] |
|---|---|---|---|---|
| Infekcie a nákazy | vaginálna infekcia | cervicitída, cystitída, infekcia močových ciest | | |
| Poruchy imunitného systému | | | | reakcie z precitlivenosti, vrátane angioedému a anafylaxie |
| Poruchy metabolizmu a výživy | | zvýšená chuť do jedla | | |
| Psychické poruchy | depresia, znížené libido | afektívna labilita, zmena nálady, výkyvy nálady | | |
| Poruchy nervového systému | bolesť hlavy, migréna | závrat, hypestézia | | |

| Trieda orgánových systémov | Časté | Menej časté | Zriedkavé | Neznáme[1] |
|---|---|---|---|---|
| Poruchy oka | | porucha zraku | | |
| | | | venózna tromboembólia | |
| Poruchy ciev | | návaly horúčavy | arteriálna tromboembólia | |
| Poruchy gastrointestinálneho traktu | bolesť brucha, nauzea | abdominálna distenzia, hnačka, vracanie, zápcha | | |
| Poruchy kože a podkožného tkaniva | akné | alopécia, ekzém, pruritus, vyrážka | | chloazma<br>žihľavka |
| Poruchy kostrovej a svalovej sústavy a spojivového tkaniva | | bolesť chrbta, svalové spazmy, bolesť v končatine | | |
| Poruchy obličiek a močových ciest | | dyzúria, nutkanie na močenie, polakizúria | | |

| Trieda orgánových systémov | Časté | Menej časté | Zriedkavé | Neznáme[1] |
|---|---|---|---|---|
| Poruchy reprodukčného systému a prsníkov | citlivosť prsníkov, pruritus na ženských pohlavných orgánoch, dysmenorea, bolesť panvy, vaginálny výtok | amenorea, diskomfort prsníkov, zväčšenie prsníkov, zväčšenie objemu prsníkov, cervikálny polyp, koitálne krvácanie, dyspareunia, ektrópium cervixu, fibrocystické ochorenie prsníkov, menorágia, metrorágia, diskomfort panvy, predmenštruačný syndróm, uterinný spazmus, pocit pálenia v pošve, vaginálny zápach, vaginálna bolesť, vulvovaginálny diskomfort, vulvovaginálna suchosť | galaktorea | poruchy penisu |
| Celkové poruchy a reakcie v mieste podania | | únava, podráždenosť, malátnosť, edém, pocit cudzieho telesa | | nadmerný rast vaginálneho tkaniva v mieste krúžku |
| Laboratórne a funkčné vyšetrenia | zvýšenie telesnej hmotnosti | zvýšený krvný tlak | | |

| Trieda orgánových systémov | Časté | Menej časté | Zriedkavé | Neznáme[1] |
|---|---|---|---|---|
| Úrazy, otravy a komplikácie liečebného postupu | nepríjemný pocit zo zavedeného vaginálneho krúžku, vypudenie vaginálneho krúžku | ťažkosti s vaginálnym krúžkom | | vaginálne poranenie súvisiace so zlomením krúžku |

[1]) Uvádzanie nežiaducich udalostí vychádza zo spontánneho hlásenia.

V súvislosti s používaním CHC sa hlásili nádory závislé od hormónov (napr. nádory pečene, rakovina prsníka). Pre ďalšie informácie pozri časť 4.4.

Vo veľmi zriedkavých prípadoch bolo hlásené rozpojenie NuvaRingu počas jeho používania (pozri časti 4.4 a 4.5).

*Interakcie*

Interakcie iných liekov (induktorov enzýmov) s hormonálnymi kontraceptívami môžu viesť k medzimenštruačnému krvácaniu a/alebo k zlyhaniu kontraceptív (pozri časť 4.5).

Hlásenie podozrení na nežiaduce reakcie

Hlásenie podozrení na nežiaduce reakcie po registrácii lieku je dôležité. Umožňuje priebežné monitorovanie pomeru prínosu a rizika lieku. Od zdravotníckych pracovníkov sa vyžaduje, aby hlásili akékoľvek podozrenia na nežiaduce reakcie na národné centrum hlásenia uvedené v Prílohe V.

## 4.9 Predávkovanie

Nezaznamenali sa žiadne závažné škodlivé účinky z predávkovania hormonálnymi kontraceptívami. Príznaky, ktoré sa v tomto prípade môžu objaviť, sú: nauzea, vracanie a u mladých dievčat slabé vaginálne krvácanie. Neexistujú žiadne antidotá a ďalšia liečba má byť symptomatická.

# 5. FARMAKOLOGICKÉ VLASTNOSTI

## 5.1 Farmakodynamické vlastnosti

Farmakoterapeutická skupina: Iné gy

LEKÁRNICI ZA ŽIVOT
Dilectio Dei honorabilis sapientia.

Register svedomiu repugnantných liečiv

Lekárnici za život – Slovensko, o .z.
IČO: 51957175
Rabčianska 614
029 43 Zubrohlava
https://lzz.sk

Písomná informácia pre používateľa [PIL]:

**Písomná informácia pre používateľku**

**NuvaRing**

**0,120 mg/0,015 mg za 24 hodín vaginálny inzert**

etonogestrel/etinylestradiol

**Dôležité informácie, ktoré treba vedieť o kombinovaných hormonálnych antikoncepciách (CHC):**

- Ak sa používajú správne, sú jednou z najspoľahlivejších vratných metód antikoncepcie.
- Mierne zvyšujú riziko vzniku krvnej zrazeniny v žilách a tepnách, najmä v prvom roku alebo pri opätovnom začatí používania kombinovanej hormonálnej antikoncepcie po prerušení trvajúcom 4 alebo viac týždňov.
- Buďte opatrná a navštívte svojho lekára, ak si myslíte, že máte príznaky krvnej zrazeniny (pozri časť 2 „Krvné zrazeniny“).

**Pozorne si prečítajte celú písomnú informáciu predtým, ako začnete používať tento liek, pretože obsahuje pre vás dôležité informácie.**

- Túto písomnú informáciu si uschovajte. Možno bude potrebné, aby ste si ju znovu prečítali.
- Ak máte akékoľvek ďalšie otázky, obráťte sa na svojho lekára alebo lekárnika.
- Tento liek bol predpísaný iba vám. Nedávajte ho nikomu inému. Môže mu uškodiť.
- Ak sa u vás vyskytne akýkoľvek vedľajší účinok, obráťte sa na svojho lekára alebo lekárnika. To sa týka aj akýchkoľvek vedľajších účinkov, ktoré nie sú uvedené v tejto písomnej informácii. Pozri časť 4.

**V tejto písomnej informácii sa dozviete:**


1. Čo je NuvaRing a na čo sa používa
2. Čo potrebujete vedieť predtým, ako použijete NuvaRing

2.1 Kedy nemáte používať NuvaRing

2.2 Upozornenia a opatrenia

Krvné zrazeniny

Rakovina

2.3 Deti a dospievajúci

2.4 Iné lieky a NuvaRing

Laboratórne vyšetrenia

2.5 Tehotenstvo a dojčenie

2.6 Vedenie vozidiel a obsluha strojov

3. Ako používať NuvaRing

3.1 Ako si zaviesť a vybrať NuvaRing

3.2 Tri týždne s krúžkom, jeden týždeň bez

3.3 Kedy začať s používaním prvého krúžku

3.4 Čo robiť, ak...

bol váš krúžok náhodne vypudený z pošvy

bol váš krúžok dočasne mimo pošvy

sa váš krúžok zlomí

ste si zaviedli viac ako jeden krúžok

ste si zabudli zaviesť nový krúžok po období bez krúžku

ste si zabudli vybrať krúžok

ste nedostali menštruáciu

máte neočakávané krvácanie

chcete zmeniť prvý deň svojej menštruácie

chcete oddialiť svoju menštruáciu

3.5 Ak chcete ukončiť používanie NuvaRingu

4. Možné vedľajšie účinky
5. Ako uchovávať NuvaRing a NuvaRing aplikátor
6. Obsah balenia a ďalšie informácie

Čo NuvaRing obsahuje

Ako vyzerá NuvaRing a NuvaRing aplikátor a obsah balenia

Držiteľ rozhodnutia o registrácii a výrobca

## 1. Čo je NuvaRing a na čo sa používa

NuvaRing je antikoncepčný krúžok na použitie do pošvy, ktorý sa používa na zabránenie otehotneniu. Každý krúžok obsahuje malé množstvo dvoch ženských pohlavných hormónov - etonogestrel a etinylestradiol. Tieto hormóny krúžok pomaly uvoľňuje do krvného obehu. Vzhľadom na malé množstvo hormónov, ktoré sa uvoľňuje, sa NuvaRing považuje za nízkodávkovú hormonálnu antikoncepciu. Keďže NuvaRing uvoľňuje dva rôzne druhy hormónov, je takzvanou kombinovanou hormonálnou antikoncepciou.

NuvaRing pôsobí rovnako ako kombinovaná antikoncepčná tableta (tableta), ale namiesto každodenného užívania tablety sa krúžok používa počas 3 po sebe idúcich týždňov. NuvaRing uvoľňuje dva ženské pohlavné hormóny, ktoré zabraňujú uvoľňovaniu vajíčka z vaječníkov. Ak sa neuvoľní žiadne vajíčko, nemôžete otehotnieť.

## 2. Čo potrebujete vedieť predtým, ako použijete NuvaRing

### Všeobecné poznámky

**Predtým ako začnete používať NuvaRing, prečítajte si informácie o krvných zrazeninách v časti 2. Je obzvlášť dôležité prečítať si informácie o príznakoch krvnej zrazeniny – pozri časť 2 „Krvné zrazeniny“.**

V tejto písomnej informácii je opísaných niekoľko situácií, kedy máte prestať používať NuvaRing alebo kedy môže byť NuvaRing menej spoľahlivý. V takých situáciách nemáte mať pohlavný styk alebo máte prijať doplnkové nehormonálne antikoncepčné opatrenia – ako napr. použitie mužského prezervatívu alebo inej bariérovej metódy. **Nepoužívajte** metódu počítania plodných dní ani teplotné metódy. Tieto metódy nemusia byť spoľahlivé, pretože NuvaRing ovplyvňuje mesačné zmeny telesnej teploty a hlienu v krčku maternice.

**Tak ako iné hormonálne antikoncepcie, ani NuvaRing nechráni pred infekciou HIV (AIDS) alebo pred inou pohlavne prenosnou chorobou.**

### 2.1 Kedy nemáte používať NuvaRing

NuvaRing nemáte používať, ak máte niektorý zo stavov uvedených nižšie. Ak máte niektorý zo stavov uvedených nižšie, musíte to povedať svojmu lekárovi. Váš lekár s vami potom prediskutuje, aká iná forma antikoncepcie by bola vhodnejšia.

- ak máte (alebo ste niekedy mali) krvnú zrazeninu v krvnej cieve nôh (trombóza hĺbkových žíl, DVT), pľúc (pľúcna embólia, PE) alebo iných orgánov;
- ak viete, že máte nejakú poruchu ovplyvňujúcu zrážanlivosť krvi – napríklad nedostatok proteínu C, nedostatok proteínu S, nedostatok antitrombínu-III, faktor V Leiden alebo antifosfolipidové protilátky;
- ak musíte podstúpiť nejaký chirurgický zákrok alebo ak ste dlhodobo nepohyblivá (pozri časť „Krvné zrazeniny“);
- ak ste niekedy mali srdcový infarkt alebo cievnu mozgovú príhodu;

- ak máte (alebo ste niekedy mali) anginu pectoris (stav, ktorý spôsobuje silnú bolesť v hrudi a môže byť prvým prejavom srdcového infarktu) alebo prechodný ischemický záchvat (Transient Ischaemic Attack, TIA – dočasné príznaky cievnej mozgovej príhody);
- ak máte niektoré z nasledujúcich ochorení, ktoré môžu zvyšovať riziko vzniku zrazeniny v tepnách:

- závažnú cukrovku s poškodením krvných ciev

- veľmi vysoký krvný tlak

- veľmi vysokú hladinu tuku v krvi (cholesterol alebo triglyceridy)

- stav známy ako hyperhomocysteinémia

- ak máte (alebo ste niekedy mali) typ migrény nazývaný „migréna s aurou“;
- ak máte (mali ste) zápal podžalúdkovej žľazy (pankreatitídu) spojený s vysokými hladinami tuku vo vašej krvi;
- ak máte (mali ste) závažné ochorenie pečene a vaša pečeň ešte nepracuje normálne;
- ak máte (mali ste) nezhubný alebo zhubný nádor pečene;
- ak máte (mali ste) alebo môžete mať rakovinu prsníka alebo pohlavných orgánov;
- ak máte akékoľvek nevysvetliteľné krvácanie z pošvy;
- ak ste alergická na etinylestradiol alebo etonogestrel alebo na ktorúkoľvek z ďalších zložiek tohto lieku (uvedených v časti 6).

Ak sa u vás objaví ktorýkoľvek z týchto stavov prvýkrát počas používania NuvaRingu, okamžite si vyberte krúžok a kontaktujte svojho lekára. Medzitým používajte nehormonálne antikoncepčné opatrenia.

Nepoužívajte NuvaRing, ak máte hepatitídu C a užívate lieky obsahujúce ombitasvir/paritaprevir/ritonavir a dasabuvir (pozri tiež časť 2.4 *„Iné lieky a NuvaRing“* ).

## 2.2 Upozornenia a opatrenia

Kedy máte kontaktovať vášho lekára?

Vyhľadajte bezodkladné lekárske ošetrenie

- ak spozorujete možné prejavy krvnej zrazeniny, čo môže znamenať, že máte krvnú zrazeninu v nohe (t.j. trombózu hĺbkových žíl), krvnú zrazeninu v pľúcach (t.j. pľúcnu embóliu), srdcový infarkt alebo cievnu mozgovú príhodu (pozri časť „Krvné zrazeniny“ uvedenú nižšie).

Popis príznakov týchto závažných vedľajších účinkov je uvedený v časti „Ako rozpoznať krvnú zrazeninu“.

**Ak si myslíte, že sa vás týka niektorý z nasledujúcich stavov, povedzte to svojmu lekárovi.**

Ak sa tento stav objaví alebo zhorší počas používania NuvaRingu, musíte to tiež povedať svojmu lekárovi.

- ak váš blízky príbuzný má alebo niekedy mal rakovinu prsníka;
- ak máte epilepsiu (pozri časť 2.4 „*Iné lieky a NuvaRing*“);
- ak máte ochorenie pečene (napríklad žltačku) alebo ochorenie žlčníka (napríklad žlčové kamene);
- ak máte Crohnovu chorobu alebo ulceróznu kolitídu (chronické zápalové ochorenie čriev);
- ak máte systémový lupus erythematosus (SLE - ochorenie postihujúce prirodzený obranný systém vášho tela);
- ak máte hemolyticko–uremický syndróm (HUS - porucha zrážanlivosti krvi spôsobujúca zlyhanie obličiek);
- ak máte kosáčikovitú anémiu (dedičné ochorenie červených krviniek);
- ak máte zvýšené hladiny tuku v krvi (hypertriglyceridémia) alebo sa tento stav vyskytol v rodine v minulosti. Hypertriglyceridémia bola spojená so zvýšeným rizikom vzniku pankreatitídy (zápal podžalúdkovej žľazy);
- ak musíte podstúpiť nejaký chirurgický zákrok alebo ak ste dlhodobo nepohyblivá (pozri časť 2 „Krvné zrazeniny“);
- ak ste práve po pôrode, máte zvýšené riziko vzniku krvných zrazenín. Opýtajte sa svojho lekára, ako skoro po pôrode môžete začať používať NuvaRing;
- ak máte zápal podkožných žíl (povrchová tromboflebitída);
- ak máte kŕčové žily;
- ak máte zdravotný stav, ktorý sa objavil po prvýkrát alebo zhoršil počas tehotenstva alebo pri predchádzajúcom používaní pohlavných hormónov (napr. strata sluchu, porfýria (ochorenie krvi), herpes gestationis (kožná vyrážka

s pľuzgierikmi počas tehotenstva), Sydenhamova chorea (ochorenie nervov, pri ktorom sa objavujú náhle mimovoľné pohyby tela), dedičný angioedém [*ak spozorujete príznaky angioedému, ako napr. opuch tváre, jazyka a/alebo hrdla a/alebo ťažkosti s prehĺtaním alebo žihľavku spolu s ťažkosťami pri dýchaní, okamžite musíte navštíviť svojho lekára*]);
- ak máte (alebo ste niekedy mali) chloazmu (žltohnedé pigmentové fľaky, takzvané „tehotenské škvrny“, najmä na tvári). Ak áno, vyhýbajte sa nadmernému slneniu alebo ultrafialovému žiareniu;
- ak máte zdravotný stav, ktorý sťažuje používanie NuvaRingu – napríklad ak máte zápchu, máte poklesnutý krčok maternice alebo pociťujete bolesť počas pohlavného styku;
- ak máte naliehavý pocit na močenie, časté močenie, pocit pálenia a/alebo bolesť pri močení a neviete určiť polohu krúžku v pošve. Tieto príznaky môžu naznačovať neúmyselné zavedenie NuvaRingu do močového mechúra.

**KRVNÉ ZRAZENINY**

Používanie kombinovanej hormonálnej antikoncepcie, ako napríklad NuvaRing, zvyšuje riziko vzniku krvnej zrazeniny v porovnaní s jej nepoužívaním. V zriedkavých prípadoch môže krvná zrazenina upchať krvné cievy a spôsobiť závažné problémy.

Krvné zrazeniny môžu vzniknúť

- v žilách (označuje sa to ako „venózna trombóza“, „venózna tromboembólia“ alebo VTE);
- v tepnách (označuje sa to ako „arteriálna trombóza“, „arteriálna tromboembólia“ alebo ATE).

Zotavenie po vzniku krvných zrazenín nie je vždy úplné. Zriedkavo sa môžu vyskytnúť závažné pretrvávajúce účinky a veľmi zriedkavo sa môžu končiť smrťou.

**Je dôležité zapamätať si, že celkové riziko vzniku škodlivej krvnej zrazeniny z dôvodu používania NuvaRingu je malé.**

**AKO ROZPOZNAŤ KRVNÚ ZRAZENINU**

Ak spozorujete ktorýkoľvek z nasledujúcich prejavov alebo príznakov, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc.

Čím môžete trpieť?

Máte nejaké z týchto prejavov?

· opuch jednej nohy alebo pozdĺž žily v nohe alebo chodidle, najmä ak ho sprevádza:

· bolesť alebo citlivosť v nohe, ktorú možno pociťovať iba v stoji alebo pri chôdzi;

Trombóza hĺbkových žíl

· pocit zvýšenej teploty v postihnutej nohe;

· zmena sfarbenia pokožky na nohe, napr. zblednutie; sčervenanie alebo zmodranie.

· náhla nevysvetliteľná dýchavičnosť alebo rýchle dýchanie;

· náhly kašeľ bez zrejmej príčiny s možným vykašliavaním krvi;

· ostrá bolesť v hrudi, ktorá sa môže zvyšovať s hlbokým dýchaním;

· závažný pocit omámenia alebo závrat;

· rýchly alebo nepravidelný srdcový rytmus;

· silná bolesť v žalúdku.

Pľúcna embólia

Ak si nie ste istá, poraďte sa s lekárom, pretože niektoré z týchto príznakov, ako napr. kašeľ alebo dýchavičnosť, možno mylne považovať za miernejší stav, ako napr. infekcia dýchacích ciest (napr. „bežné prechladnutie“).

Príznaky najčastejšie sa vyskytujúce v jednom oku:

· okamžitá strata zraku, alebo;

· bezbolestné rozmazané videnie, ktoré môže postupne prechádzať až do straty zraku.

Sietnicová žilová trombóza

(krvná zrazenina v oku)

· bolesť v hrudi, nepohodlie, tlak, ťažoba;

· pocit zvierania alebo plnosti v hrudi, ruke alebo pod hrudnou kosťou;

· pocit plnosti, zažívacích problémov alebo dusenia sa;

· nepohodlie v hornej časti tela vyžarujúce do chrbta, čeľuste, hrdla, ruky a žalúdka;

Srdcový infarkt

· potenie, nevoľnosť, vracanie alebo závrat;

· mimoriadna slabosť, úzkosť alebo dýchavičnosť;

· rýchly alebo nepravidelný srdcový rytmus.

· náhla slabosť alebo strata citlivosti tváre, ruky alebo nohy, najmä na jednej strane tela;

· náhla zmätenosť, problémy s rečou alebo jej porozumením;

· náhle problémy so zrakom v jednom alebo oboch očiach;

· náhle problémy s chôdzou, závrat, strata rovnováhy alebo koordinácie;

· náhla, závažná alebo dlhodobá bolesť hlavy bez známej príčiny;

Cievna mozgová príhoda

· strata vedomia alebo mdloba so záchvatom alebo bez neho.

Niekedy môžu byť príznaky cievnej mozgovej príhody krátke s takmer okamžitým a úplným zotavením sa, napriek tomu musíte okamžite vyhľadať lekársku pomoc, pretože môžete byť ohrozená ďalšou cievnou mozgovou príhodou.

· opuch a mierne zmodranie niektorej končatiny;

· silná bolesť v žalúdku (akútna bolesť brucha).

Krvné zrazeniny upchávajúce iné krvné cievy

**KRVNÉ ZRAZENINY V ŽILE**

**Čo sa môže stať, ak sa vytvorí krvná zrazenina v žile?**

- Používanie kombinovanej hormonálnej antikoncepcie bolo spojené so zvýšeným rizikom vzniku krvných zrazenín v žile (venózna trombóza). Tieto vedľajšie účinky sú však zriedkavé. Najčastejšie sa vyskytujú v prvom roku používania kombinovanej hormonálnej antikoncepcie.
- Ak sa vytvorí krvná zrazenina v žile v nohe alebo chodidle, môže spôsobiť trombózu hĺbkových žíl (DVT).
- Ak sa krvná zrazenina presunie z nohy a uviazne v pľúcach, môže spôsobiť pľúcnu embóliu.
- Veľmi zriedkavo sa môže zrazenina vytvoriť v žile iného orgánu, ako napr. v oku (sietnicová žilová trombóza).

**Kedy je riziko vzniku krvnej zrazeniny v žile najvyššie?**

Riziko vzniku krvnej zrazeniny v žile je najvyššie počas prvého roka používania kombinovanej hormonálnej antikoncepcie, keď sa používa po prvýkrát. Toto riziko môže byť tiež vyššie, ak znova začnete používať kombinovanú hormonálnu antikoncepciu (rovnaký alebo iný liek) po prerušení trvajúcom 4 týždne alebo viac.

Po prvom roku sa riziko znižuje, ale vždy je mierne vyššie než v prípade, ak by ste nepoužívali žiadnu kombinovanú hormonálnu antikoncepciu.

Keď prestanete používať NuvaRing, riziko vzniku krvnej zrazeniny sa do niekoľkých týždňov vráti na normálnu úroveň.

**Aké je riziko vzniku krvnej zrazeniny?**

Toto riziko závisí od vášho prirodzeného rizika vzniku VTE a typu kombinovanej hormonálnej antikoncepcie, ktorú používate.

Celkové riziko krvnej zrazeniny v nohe alebo pľúcach (DVT alebo PE) pri používaní NuvaRingu je malé.

- Krvná zrazenina sa vyskytne v priebehu roka približne u 2 žien z 10 000 žien, ktoré nepoužívajú žiadnu kombinovanú hormonálnu antikoncepciu a nie sú tehotné.
- Krvná zrazenina sa vyskytne v priebehu roka približne u 5 až 7 žien z 10 000 žien používajúcich kombinovanú hormonálnu antikoncepciu, ktorá obsahuje levonorgestrel, noretisterón alebo norgestimát.
- Krvná zrazenina sa vyskytne v priebehu jedného roka u 6 až 12 žien z 10 000 žien používajúcich kombinovanú hormonálnu antikoncepciu, ktorá obsahuje norelgestromín alebo etonogestrel, ako je NuvaRing.
- Riziko, že sa u vás vyskytne krvná zrazenina sa bude líšiť v závislosti na vašom zdravotnom stave (pozri „Faktory zvyšujúce riziko vzniku krvnej zrazeniny“ nižšie)

| | **Riziko vzniku krvnej zrazeniny v priebehu jedného roka** |
|---|---|
| Ženy, ktoré **nepoužívajú** kombinovanú hormonálnu tabletu/náplasť/krúžok a nie sú tehotné | približne 2 z 10 000 žien |
| Ženy používajúce kombinovanú hormonálnu antikoncepčnú tabletu obsahujúcu **levonorgestrel, noretisterón alebo norgestimát** | približne 5 až 7 z 10 000 žien |

| | |
|---|---|
| Ženy používajúce NuvaRing | približne 6 až 12 z 10 000 žien |

**Faktory zvyšujúce riziko vzniku krvnej zrazeniny v žile**

Riziko vzniku krvnej zrazeniny pri používaní NuvaRingu je malé, ale niektoré stavy budú toto riziko zvyšovať. Vaše riziko je vyššie:

- ak máte veľkú nadváhu (index telesnej hmotnosti (BMI) nad 30 kg/m$^2$);
- ak niekto z vašej najbližšej rodiny mal v mladosti krvnú zrazeninu v nohe, pľúcach alebo v inom orgáne (napr. vo veku do približne 50 rokov). V takomto prípade môžete mať dedičnú poruchu zrážanlivosti krvi;
- ak musíte podstúpiť nejaký chirurgický zákrok, ak ste dlhodobo nepohyblivá z dôvodu zranenia alebo ochorenia alebo ak máte nohu v sadre. Používanie NuvaRingu môže byť potrebné prerušiť niekoľko týždňov pred chirurgickým zákrokom alebo počas doby, keď ste nepohyblivá. Ak potrebujete prerušiť používanie NuvaRingu, opýtajte sa svojho lekára, kedy ho môžete znova začať používať;
- ak ste staršia (najmä približne nad 35 rokov);
- ak ste porodila pred menej než niekoľkými týždňami.

Riziko vzniku krvnej zrazeniny sa zvyšuje s tým, čím viac takýchto stavov máte.

Cestovanie leteckou dopravou (> 4 hodiny) môže dočasne zvýšiť riziko vzniku krvnej zrazeniny, najmä ak máte niektoré z ďalších uvedených faktorov.

Je tiež dôležité povedať svojmu lekárovi, ak sa vás ktorýkoľvek z týchto stavov týka, a to aj v prípade, ak si nie ste istá. Váš lekár môže rozhodnúť, že je potrebné ukončiť používanie NuvaRingu.

Ak sa počas vášho používania NuvaRingu zmení ktorýkoľvek z vyššie uvedených stavov, napríklad ak sa u blízkeho člena rodiny vyskytne trombóza bez akéhokoľvek známeho dôvodu alebo ak veľmi priberiete, povedzte to svojmu lekárovi.

## KRVNÉ ZRAZENINY V TEPNE

### Čo sa môže stať, ak sa vytvorí krvná zrazenina v tepne?

Podobne ako krvná zrazenina v žile, aj zrazenina v tepne môže spôsobiť závažné problémy. Môže spôsobiť napríklad srdcový infarkt alebo cievnu mozgovú príhodu.

### Faktory zvyšujúce riziko krvnej zrazeniny v tepne

Je dôležité poznamenať, že riziko srdcového infarktu alebo cievnej mozgovej príhody z dôvodu používania NuvaRingu je veľmi malé, ale môže sa zvýšiť:

- so zvyšujúcim sa vekom (približne nad 35 rokov);
- **ak fajčíte.** Keď používate kombinovanú hormonálnu antikoncepciu, ako je NuvaRing, odporúča sa prestať fajčiť. Ak nedokážete prestať fajčiť a máte viac než 35 rokov, váš lekár vám môže odporučiť používanie iného typu antikoncepcie.
- ak máte nadváhu;
- ak máte vysoký krvný tlak;
- ak mal niektorý člen vašej najbližšej rodiny v mladosti (do približne 50 rokov) srdcový infarkt alebo cievnu mozgovú príhodu. V takomto prípade môžete mať tiež vyššie riziko vzniku srdcového infarktu alebo cievnej mozgovej príhody;
- ak vy, alebo niekto z vašej najbližšej rodiny, máte vysokú hladinu tuku v krvi (cholesterol alebo triglyceridy);
- ak mávate migrény, najmä migrény s aurou;
- ak máte problémy so srdcom (poruchu srdcovej chlopne, poruchu srdcového rytmu nazývanú atriálna fibrilácia);
- ak máte cukrovku.

Ak máte viac než jeden z týchto stavov alebo ak je ktorýkoľvek z nich obzvlášť závažný, riziko vzniku krvnej zrazeniny môže byť ešte viac zvýšené.

Ak sa zmení ktorýkoľvek z vyššie uvedených stavov počas vášho používania NuvaRingu, napríklad ak začnete fajčiť, u blízkeho člena rodiny sa vyskytne trombóza bez akéhokoľvek známeho dôvodu alebo ak veľmi priberiete, povedzte to svojmu lekárovi.

**Rakovina**

Informácie uvedené nižšie boli získané zo štúdií s kombinovanými antikoncepciami užívanými ústami a môžu sa vzťahovať aj pre NuvaRing. Informácie o vaginálnom podávaní antikoncepčných hormónov (aké sú v NuvaRingu) nie sú k dispozícii.

U žien užívajúcich kombinované tablety sa diagnostikovalo o niečo viac prípadov rakoviny prsníka, ale nie je známe, či je to spôsobené liečbou. Spôsobené to môže byť napríklad tým, že nádory sa diagnostikovali viac u žien užívajúcich kombinované tablety, pretože tieto ženy častejšie podstupujú vyšetrenia. Zvýšený výskyt rakoviny prsníka sa po ukončení užívania kombinovanej tablety postupne znižuje.

Je dôležité, aby ste si pravidelne kontrolovali svoje prsníky a ak si nahmatáte nejakú hrčku, kontaktujte svojho lekára. Svojmu lekárovi tiež musíte povedať, ak niekto z vašich blízkych príbuzných má alebo niekedy mal rakovinu prsníka (pozri časť 2.2 *„Upozornenia a opatrenia“*).

V zriedkavých prípadoch sa u žien užívajúcich tablety hlásili nezhubné nádory pečene a ešte v zriedkavejších prípadoch zhubné nádory pečene. Ak máte nezvyčajnú silnú bolesť brucha, kontaktujte svojho lekára.

U žien užívajúcich kombinované tablety sa menej často hlásil výskyt rakoviny endometria (sliznica maternice) a rakoviny vaječníkov. Môže to tak byť aj v prípade NuvaRingu, ale nepotvrdilo sa to.

**Psychické poruchy**

U niektorých žien, ktoré používali hormonálnu antikoncepciu vrátane NuvaRingu, sa vyskytli príznaky depresie alebo depresívnej nálady. Depresia môže byť závažná a niekedy môže viesť k samovražedným myšlienkam. Ak sa u vás vyskytnú zmeny nálady a príznaky depresie, čo najskôr sa obráťte na svojho lekára, ktorý vám poskytne odborné poradenstvo.

## 2.3 Deti a dospievajúci

Bezpečnosť a účinnosť NuvaRingu u dospievajúcich mladších ako 18 rokov sa neskúmala.

## 2.4 Iné lieky a NuvaRing

Vždy povedzte svojmu lekárovi, ktoré lieky alebo rastlinné prípravky už užívate. Povedzte aj akémukoľvek inému lekárovi alebo zubnému lekárovi (alebo lekárnikovi), ktorí vám predpisujú ďalšie lieky, že používate NuvaRing. Môžu vám poradiť, či potrebujete prijať doplnkové antikoncepčné opatrenia (napríklad mužský prezervatív) a ak áno, na aký dlhý čas, alebo či je potrebné, aby ste zmenili súbežne používaný liek.

Niektoré lieky:

- môžu ovplyvňovať hladinu NuvaRingu v krvi;
- môžu **znížiť jeho účinok v ochrane pred otehotnením**;
- môžu spôsobiť neočakávané krvácanie.

Patria sem lieky, ktoré sa používajú na liečbu:

- epilepsie (napr. primidón, fenytoín, barbituráty, karbamazepín, oxkarbazepín, topiramát, felbamát),
- tuberkulózy (napr. rifampicín),
- infekcie HIV (napr. ritonavir, nelfinavir, nevirapín, efavirenz),

- infekcie vírusom hepatitídy C (napr. boceprevir, telaprevir),
- iných infekčných ochorení (napr. grizeofulvín),
- vysokého krvného tlaku v krvných cievach pľúc (bosentan),
- depresívnych nálad (rastlinný prípravok obsahujúci ľubovník bodkovaný).

Ak používate lieky alebo rastlinné prípravky, ktoré môžu znížiť účinok NuvaRingu, má sa tiež používať bariérová metóda antikoncepcie (napríklad mužský prezervatív). Keďže účinok iného lieku na NuvaRing môže pretrvávať až 28 dní po ukončení liečby, počas tejto doby je nutné používať doplnkovú bariérovú metódu antikoncepcie. Poznámka: nepoužívajte NuvaRing s diafragmou (pesarom), cervikálnym klobúčikom (na krčok maternice) alebo ženským prezervatívom.

NuvaRing môže ovplyvňovať účinok iných liekov napr.:

- lieky obsahujúce cyklosporín,
- liek na epilepsiu lamotrigín (čo môže viesť k zvýšenej frekvencii záchvatov).

Nepoužívajte NuvaRing, ak máte hepatitídu C a používate lieky obsahujúce ombitasvir/paritaprevir/ritonavir a dasabuvir, keďže to môže spôsobiť zvýšenia vo výsledkoch krvných vyšetrení funkcie pečene (zvýšenie pečeňových enzýmov ALT - alanínaminotransferázy).

Pred začatím liečby s týmito liekmi vám lekár predpíše iný typ antikoncepcie.

NuvaRing sa môže opätovne zaviesť približne 2 týždne po ukončení tejto liečby. Pozri časť 2.1 *„Kedy nemáte používať NuvaRing“*.

*Predtým, ako začnete užívať akýkoľvek liek, poraďte sa so svojím lekárom alebo lekárnikom.*

Počas používania NuvaRingu môžete používať menštruačné tampóny. Pred zavedením menštruačného tampónu si najprv zaveďte NuvaRing. Pri vyberaní menštruačného tampónu musíte byť pozorná, aby ste sa ubezpečili, že sa krúžok omylom nevypudil. Ak sa krúžok vypudil, jednoducho krúžok opláchnite studenou až vlažnou vodou a okamžite ho znova zaveďte.

Pri používaní vaginálnych prípravkov, ako je lubrikant alebo prípravkov na liečbu infekcií, sa vyskytlo zlomenie krúžku (pozri časť 3.4 *„Čo robiť, ak...sa váš krúžok zlomí“).* Používanie spermicídnych látok alebo prípravkov obsahujúcich kvasinky určených na zavedenie do pošvy nezníži antikoncepčný účinok NuvaRingu.

**Laboratórne vyšetrenia**

Ak vám robia vyšetrenie krvi alebo moču, povedzte svojmu zdravotníckemu pracovníkovi, že používate NuvaRing, pretože môže ovplyvniť výsledky niektorých vyšetrení.

## 2.5 Tehotenstvo a dojčenie

NuvaRing nesmú používať ženy, ktoré sú tehotné alebo si myslia, že môžu byť tehotné. Ak počas používania NuvaRingu otehotniete, krúžok si musíte vybrať a kontaktovať svojho lekára.

Ak chcete ukončiť používanie NuvaRingu, pretože chcete otehotnieť, pozrite si časť 3.5 *„Ak chcete ukončiť používanie NuvaRingu“*.

NuvaRing sa zvyčajne neodporúča používať počas dojčenia. Ak počas dojčenia chcete používať NuvaRing, poraďte sa so svojím lekárom.

## 2.6 Vedenie vozidiel a obsluha strojov

Je nepravdepodobné, že NuvaRing ovplyvní vašu schopnosť viesť vozidlá alebo obsluhovať stroje.

## 3. Ako používať NuvaRing

NuvaRing si môžete zaviesť a vybrať sama. Váš lekár vám povie, kedy môžete začať používať NuvaRing po prvýkrát. Vaginálny krúžok sa musí do pošvy zaviesť v správny deň vášho mesačného cyklu (pozri časť 3.3 *„Kedy začať s používaním prvého krúžku“*) a má sa v pošve ponechať počas 3 po sebe idúcich týždňov. Pravidelne kontrolujte, že sa NuvaRing nachádza v pošve (napríklad pred a po pohlavnom styku), aby ste sa uistili, že ste chránená pred otehotnením. Po treťom týždni si NuvaRing vyberte a majte prestávku jeden týždeň. Počas tohto obdobia bez krúžku budete zvyčajne mať svoju menštruáciu.

Počas používania NuvaRingu nesmiete používať niektoré ženské bariérové antikoncepčné metódy, ako napríklad diafragmu, cervikálny klobúčik alebo ženský prezervatív. Tieto bariérové antikoncepčné metódy sa nemajú používať ako doplnkové metódy kontroly počatia, pretože NuvaRing môže brániť správnemu umiestneniu a pozícii diafragmy, cervikálneho klobúčika alebo ženského prezervatívu. Ako ďalšiu bariérovú antikoncepčnú metódu však môžete používať mužský prezervatív.

- **Ako si zaviesť a vybrať NuvaRing**

1. Pred zavedením krúžku skontrolujte, či neuplynul čas jeho použiteľnosti (pozri časť5 *„Ako uchovávať NuvaRing a NuvaRing aplikátor“*).
2. Pred zavedením alebo vyberaním krúžku si umyte ruky.
3. Na zavedenie si vyberte takú polohu, ktorá je pre vás najpohodlnejšia, napr. v stoji s podopretou jednou nohou, v podrepe alebo v ľahu.

4. Vyberte NuvaRing z vrecka.
5. Uchopte krúžok medzi palec a ukazovák, stlačte protiľahlé strany a zaveďte krúžok do pošvy (pozri obrázky 1-4). Alternatívne si na pomoc pri zavedení krúžku môžete vybrať použitie NuvaRing aplikátora (pozri pokyny na použitie nižšie). Po zavedení NuvaRingu nesmiete nič cítiť. Ak pociťujete nepríjemný pocit, jemne zmeňte polohu NuvaRingu (napríklad posuňte krúžok o kúsok hlbšie do pošvy), kým vám to nie je pohodlné. Presná poloha krúžku v pošve nie je dôležitá.
6. Po 3týždňoch si vyberte NuvaRing z pošvy. Môžete to urobiť podobratím ukazovákom pod predný okraj krúžku alebo uchopením okraja a vytiahnutím (pozri obrázok 5). Ak nájdete krúžok v pošve, ale nie ste schopná si ho vybrať, kontaktujte svojho lekára.
7. Použitý krúžok sa má zlikvidovať s bežným domovým odpadom, najlepšie v uzatvárateľnom vrecku. NuvaRing nesplachujte do toalety.

Ako zaviesť NuvaRing len s pomocou prstov:

obrázok 1

Vyberte NuvaRing z vrecka

obrázok 2

Stlačte krúžok

obrázok 3

Zvoľte si pohodlnú polohu na zavedenie krúžku

obrázok 4A

obrázok 4B

obrázok 4C

Krúžok zaveďte do pošvy jednou rukou (obrázok 4A), ak je to potrebné, druhou rukou roztvorte pysky ohanbia. Zatlačte krúžok do pošvy tak, aby ste sa po jeho zavedení cítili pohodlne (obrázok 4B). Ponechajte krúžok na tomto mieste počas 3 týždňov (obrázok 4C).

obrázok 5

NuvaRing sa môže vybrať podobratím ukazovákom pod predný okraj krúžku alebo uchopením krúžku medzi ukazovák a prostredník a vytiahnutím.

Dôležité informácie o NuvaRing aplikátore:

1. Slúži na dobrovoľné použitie ako pomoc pri zavádzaní NuvaRingu.
2. NEPOUŽÍVAJTE aplikátor opakovane, je určený len na jednorazové použitie.
3. NEZDIEĽAJTE aplikátor s ostatnými.
4. Ak vám aplikátor náhodou spadne, umyte ho studenou až vlažnou (NIE horúcou) vodou.
5. Po použití aplikátor ihneď zlikvidujte s bežným domovým odpadom.
6. Aplikátor nesplachujte do toalety.

Ako zaviesť NuvaRing pomocou aplikátora:

**1: Príprava**

Pred otvorením obalu si umyte ruky. Otvorte AŽ bezprostredne pred použitím. NEPOUŽÍVAJTE, ak je obsah alebo obal viditeľne poškodený.

Aplikátor slúži LEN na použitie s NuvaRing krúžkom, nie s inými produktmi.

Prezrite si obrázok aplikátora, aby ste sa oboznámili s jeho časťami.

A. Piest

B. Rukoväť pre úchop prstami

C. Telo aplikátora

D. Otvor tela aplikátora

E. NuvaRing

## 2: Naplnenie aplikátora a poloha

Jemne vytiahnite piest dozadu, pokiaľ nezastane.

Stlačte protiľahlé strany krúžku k sebe a vložte krúžok do otvoru tela aplikátora.

Jemne zatlačte krúžok do tela aplikátora. Okraj krúžku má mierne trčať z otvoru tela aplikátora.

Na zavedenie krúžku si zvoľte takú polohu, ktorá je pre vás najpohodlnejšia, napr. v ľahu, v podrepe alebo v stoji s podopretou jednou nohou.

## 3: Zavedenie a likvidácia

Palcom a prostredníkom chyťte rukoväť pre úchop prstami.

Telo aplikátora zasuňte jemne do pošvy, pokiaľ sa vaše prsty (na rukoväti pre úchop prstami) nedotknú vášho tela.

Následne pomocou ukazováka celý piest jemne zatlačte do tela aplikátora.

Niektoré ženy počas použitia aplikátora pocítili krátky mierny pocit omínania.

Krúžok sa vytlačí z aplikátora. Aplikátor jemne vytiahnite.

Presvedčte sa, že krúžok NEZOSTAL v aplikátore. Použitý aplikátor zlikvidujte s bežným domovým odpadom. NESPLACHUJTE aplikátor do toalety. NEPOUŽÍVAJTE aplikátor opakovane.

- **Tri týždne s krúžkom, jeden týždeň bez**

1. Odo dňa zavedenia musí byť vaginálny krúžok ponechaný na mieste **bez prerušenia** počas 3 týždňov.
2. Po 3 týždňoch krúžok vyberte v ten istý deň týždňa a približne v rovnakom čase, ako bol vložený. Napríklad, ak ste si NuvaRing zaviedli v stredu okolo 22:00 hod.,

vyberte ho o 3 týždne v stredu okolo 22:00 hod.
3. Potom, ako si vyberiete krúžok, nepoužívajte krúžok počas 1 týždňa. Počas tohto týždňa sa má objaviť krvácanie z pošvy. Krvácanie zvyčajne začne 2 – 3 dni po vybratí NuvaRingu.
4. S novým krúžkom začnite presne po období 1 týždňa (opäť v ten istý deň týždňa približne v tom istom čase), aj keď sa vaše krvácanie ešte neskončilo.

Ak sa krúžok vloží s oneskorením o viac ako 3 hodiny, ochrana pred otehotnením sa môže znížiť. Postupujte podľa pokynov v časti 3.4 *„Čo robiť, ak ste zabudli zaviesť nový krúžok po období bez krúžku“.*

Ak používate NuvaRing tak, ako je uvedené vyššie, krvácanie z pošvy budete mať každý mesiac približne v tých istých dňoch.

### 3.3 Kedy začať s používaním prvého krúžku

- *Pokiaľ ste v predchádzajúcom mesiaci nepoužívali žiadnu* ***hormonálnu antikoncepciu***

Zaveďte si prvý NuvaRing v prvý deň vášho prirodzeného cyklu (t.j. prvý deň vášho menštruačného krvácania). NuvaRing začne účinkovať okamžite. Nemusíte prijať žiadne ďalšie antikoncepčné opatrenia.

S používaním NuvaRingu môžete tiež začať medzi 2. a 5. dňom vášho cyklu, ale ak počas prvých 7 dní používania NuvaRingu budete mať pohlavný styk, uistite sa, že používate aj doplnkovú metódu antikoncepcie (ako napr. mužský prezervatív). Tento postup je potrebné dodržiavať len v prípade, ak NuvaRing používate po prvýkrát.

- *Počas predchádzajúceho mesiaca ste užívali* ***kombinované antikoncepčné tablety***

NuvaRing začnite používať najneskôr v deň nasledujúci po období bez tabliet. Ak vaše balenie tabliet obsahuje aj tablety bez liečiva, NuvaRing začnite používať najneskôr v deň po poslednej tablete bez liečiva. Ak si nie ste istá, ktorá tableta to je, opýtajte sa svojho lekára alebo lekárnika. Nikdy nepredlžujte trvanie obdobia bez tabliet pri vašich súčasných tabletách nad jeho odporúčanú dĺžku.

Ak ste vaše tablety užívali pravidelne a správne a ak ste si istá, že nie ste tehotná, tablety môžete tiež prestať užívať v ktorýkoľvek deň a môžete okamžite začať používať NuvaRing.

- *Vprechádzajúcom mesiaci ste používali **transdermálnu náplasť***

NuvaRing začnite používať najneskôr v deň nasledujúci po vašom zvyčajnom období bez náplasti. Nikdy nepredlžujte obdobie bez náplasti na dlhšie, ako sa odporúča.

Ak ste náplasť používali pravidelne a správne a ak ste si istá, že nie ste tehotná, náplasť môžete tiež prestať používať v ktorýkoľvek deň a môžete okamžite začať používať NuvaRing.

- *V predchádzajúcom mesiaci ste užívali **minitablety** (tablety obsahujúce len gestagén)*

Užívanie minitabliet môžete ukončiť v ktorýkoľvek deň a NuvaRing začnite používať v nasledujúci deň v rovnakom čase, kedy by ste zvyčajne užili vašu tabletu. Uistite sa však, že počas prvých 7 dní používania krúžku používate aj doplnkovú metódu antikoncepcie (ako napr. mužský prezervatív).

- *V predchádzajúcom mesiaci ste používali **injekčnú metódu alebo implantát alebo vnútromaternicový systém uvoľňujúci gestagén (IUD)***

NuvaRing začnite používať v čase, kedy vám mala byť podaná ďalšia injekcia alebo v deň, keď bol odstránený implantát alebo IUD uvoľňujúci gestagén. Uistite sa však, že počas prvých 7 dní používania krúžku používate aj doplnkovú metódu antikoncepcie (ako napr. mužský prezervatív).

- *Po pôrode*

Ak sa vám práve narodilo dieťa, váš lekár vám môže povedať, aby ste s používaním NuvaRingu počkali až do prvej normálnej menštruácie. Niekedy je možné začať skôr. Váš lekár vám poradí. Ak dojčíte a chcete používať NuvaRing, najprv sa o tom musíte porozprávať so svojím lekárom.

- *Po samovoľnom potrate alebo umelom ukončení tehotenstva*

Poradí vám váš lekár.

### 3.4 Čo robiť, ak...

**bol váš krúžok náhodne vypudený z pošvy**

NuvaRing môže byť náhodne vypudený z pošvy, napríklad keď nebol správne zavedený, pri odstraňovaní menštruačného tampónu, počas pohlavného styku, pri zápche alebo poklesnutí maternice. Preto pravidelne kontrolujte, či je krúžok stále v pošve (napríklad pred a po pohlavnom styku).

**bol váš krúžok dočasne mimo pošvy**

NuvaRing vás ešte môže chrániť pred otehotnením ale závisí to od toho, ako dlho bol mimo pošvy.

Ak bol krúžok mimo pošvy:

- **menej ako 3hodiny**, ešte vás bude chrániť pred otehotnením. Krúžok opláchnite studenou až vlažnou vodou (nepoužívajte horúcu vodu) a zaveďte si ho späť hneď, ako to bude možné, ale iba ak bol krúžok mimo pošvy menej ako 3 hodiny.
- **viac ako 3hodiny počas 1. a 2. týždňa,** nemusí vás chrániť pred otehotnením. Krúžok opláchnite studenou až vlažnou vodou (nepoužívajte horúcu vodu) a zaveďte si ho do pošvy hneď, ako si spomeniete a ponechajte ho v pošve bez prerušenia najmenej 7 dní. Ak počas týchto 7 dní budete mať pohlavný styk, použite mužský prezervatív. Pokiaľ ste v 1. týždni používania a mali ste pohlavný styk v uplynulých 7 dňoch, existuje možnosť, že môžete byť tehotná. V tomto

prípade vyhľadajte svojho lekára.
- **viac ako 3hodiny počas 3. týždňa**, nemusí vás chrániť pred otehotnením. Krúžok musíte zlikvidovať a vybrať si jednu z nasledovných dvoch možností:

1 – Okamžite si zaveďte nový krúžok

Týmto sa začne nové trojtýždňové obdobie. Nemusíte dostať menštruáciu, ale môže sa objaviť medzimenštruačné krvácanie a špinenie.

2 – Krúžok znova nezavádzajte. Vyčkajte najprv na menštruáciu a zaveďte si nový krúžok najneskôr 7 dní odvtedy, čo bol pôvodný krúžok odstránený alebo vypadol.

Túto možnosť si môžete zvoliť, iba ak ste NuvaRing používali nepretržite počas posledných 7 dní.

- **neznáme množstvo času**, nemusíte byť chránená pred otehotnením. Pred zavedením nového krúžku si urobte tehotenský test a poraďte sa so svojím lekárom.

**sa váš krúžok zlomí**

NuvaRing sa veľmi zriedkavo môže zlomiť. V súvislosti so zlomením krúžku bolo hlásené vaginálne poranenie. Ak si všimnete, že sa váš NuvaRing zlomil, zlikvidujte ho a nahraďte ho čo najskôr novým krúžkom. Počas nasledujúcich 7 dní použite ďalšie antikoncepčné opatrenia (napr. mužský prezervatív). Ak ste mali pohlavný styk predtým, ako ste si všimli zlomenie krúžku, kontaktujte svojho lekára.

ste si zaviedli viac ako jeden krúžok

Neexistujú hlásenia o závažných škodlivých účinkoch z dôvodu predávkovania hormónmi z NuvaRingu. Ak ste si náhodne zaviedli viac ako jeden krúžok, môžete pociťovať nevoľnosť (nauzeu) alebo vracať alebo mať krvácanie z pošvy. Vyberte nadbytočné krúžky a ak príznaky pretrvávajú, kontaktujte svojho lekára.

**ste si zabudli zaviesť nový krúžok po období bez krúžku**

Ak vaše **obdobie bez krúžku** bolo **dlhšie ako 7 dní,** zaveďte si nový krúžok hneď, ako si spomeniete. Ak máte počas nasledujúcich 7 dní pohlavný styk, použite ďalšie antikoncepčné opatrenia (ako napr. mužský prezervatív). **Ak ste mali pohlavný styk počas obdobia bez krúžku, existuje možnosť, že môžete byť tehotná.** V takom prípade ihneď kontaktujte svojho lekára. Čím dlhšie je obdobie bez krúžku, tým vyššie je riziko, že môžete otehotnieť.

**ste si zabudli vybrať krúžok**

- Ak ste si ponechali svoj krúžok medzi 3. a **týždňom**, ešte vždy vás chráni pred otehotnením. Majte pravidelné týždňové obdobie bez krúžku a následne si zaveďte nový krúžok.
- Ak ste si ponechali svoj krúžok **dlhšie ako 4týždne**, existuje možnosť otehotnenia. Kontaktujte svojho lekára predtým, ako začnete používať nový krúžok.

**ste nedostali menštruáciu**

- **Používali ste NuvaRing podľa návodu**

Ak ste nedostali menštruáciu, no používali ste NuvaRing podľa návodu a neužívali ste žiadne iné lieky, je veľmi nepravdepodobné, že ste tehotná. Pokračujte v používaní NuvaRingu ako zvyčajne. Ak u vás došlo k vynechaniu už druhej menštruácie za sebou, môžete byť však tehotná. Ihneď vyhľadajte svojho lekára. Nezačínajte používať ďalší NuvaRing, pokiaľ vás lekár nevyšetrí, či nie ste tehotná.

- **Ak ste nepoužívali NuvaRing podľa návodu**

Ak ste nedostali menštruáciu a nepostupovali ste podľa návodu a vaša očakávaná menštruácia sa nedostavila v prvom normálnom období bez krúžku, môžete byť tehotná. Kontaktujte svojho lekára predtým, ako začnete používať nový NuvaRing.

**máte neočakávané krvácanie**

Počas používania NuvaRingu sa môže u niektorých žien medzi menštruáciami objaviť neočakávané krvácanie z pošvy. Možno budete musieť používať menštruačné vložky. V každom prípade však ponechajte krúžok v pošve a pokračujte v používaní krúžku ako zvyčajne. Ak nepravidelné krvácanie pokračuje, zosilňuje sa alebo sa opakuje, oznámte to svojmu lekárovi.

**chcete zmeniť prvý deň svojej menštruácie**

Ak používate NuvaRing podľa návodu, menštruačné obdobie (krvácanie z vysadenia) začne v období bez krúžku. Ak chcete zmeniť deň začiatku, môžete skrátiť obdobie bez krúžku (nikdy ho nepredlžujte!).

Napríklad, ak vám menštruácia zvyčajne začína v piatok, môžete to od budúceho mesiaca zmeniť na utorok (o 3 dni skôr). Ďalší krúžok si jednoducho zavediete o 3 dni skôr ako zvyčajne.

Ak si priveľmi skrátite obdobie bez krúžku (napríklad 3 dni alebo menej), možno nebudete mať vaše zvyčajné krvácanie. Môžete mať špinenie (kvapky krvi alebo krvavé škvrny) alebo krvácanie počas používania ďalšieho krúžku.

*Ak si nie ste istá, ako máte postupovať, vyhľadajte svojho lekára.*

**chcete oddialiť svoju menštruáciu**

Hoci to nie je odporúčaná schéma, menštruáciu (krvácanie z vysadenia) si môžete oddialiť tak, že si ihneď po odstránení predchádzajúceho krúžku zavediete nový krúžok bez obdobia bez krúžku. Nový krúžok si môžete ponechať zavedený najviac 3 týždne. Počas používania tohto nového krúžku môže dôjsť k špineniu (kvapky krvi alebo krvavé škvrny) alebo krvácaniu. Ak chcete, aby vám menštruácia začala, jednoducho si vyberte krúžok. Dodržte váš pravidelný interval bez krúžku jeden týždeň a následne si zaveďte nový krúžok.

*Predtým ako sa rozhodnete oddialiť menštruáciu, môžete sa poradiť so svojím lekárom.*

### 3.5 Ak chcete ukončiť používanie NuvaRingu

Používanie NuvaRingu môžete ukončiť kedykoľvek chcete.

Ak nechcete otehotnieť, opýtajte sa svojho lekára na iné metódy antikoncepcie.

Ak prestanete používať NuvaRing, pretože chcete otehotnieť, musíte pred pokusom otehotnieť počkať na prvú prirodzenú menštruáciu. Toto vám pomôže vypočítať si termín pôrodu.

## 4. Možné vedľajšie účinky

Tak ako všetky lieky, aj tento liek môže spôsobovať vedľajšie účinky, hoci sa neprejavia u každého. Ak sa u vás vyskytne akýkoľvek vedľajší účinok, najmä ak je závažný a pretrvávajúci, alebo ak dôjde k akejkoľvek zmene vášho zdravotného stavu, o ktorej si myslíte, že by mohla byť spôsobená NuvaRingom, povedzte to svojmu lekárovi.

Zvýšené riziko vzniku krvných zrazenín v žilách (venózna tromboembólia (VTE)) alebo krvných zrazenín v tepnách (arteriálna tromboembólia (ATE)) existuje u všetkých žien používajúcich kombinovanú hormonálnu antikoncepciu. Podrobnejšie informácie o rôznych rizikách vyplývajúcich z používania kombinovanej hormonálnej antikoncepcie, pozri časť 2 „Čo potrebujete vedieť predtým, ako použijete NuvaRing“.

Ak ste alergická na jednu zo zložiek NuvaRingu (precitlivenosť), môžu sa u vás objaviť nasledovné príznaky (častosť neznáma): angioedém a/alebo anafylaxia [opuch tváre, pier, jazyka a/alebo hrdla a/alebo ťažkosti s prehĺtaním] alebo žihľavka spolu s ťažkosťami pri dýchaní. Ak toto nastane, vyberte si NuvaRing a okamžite kontaktujte svojho lekára.

Ženy používajúce NuvaRing hlásili nasledovné vedľajšie účinky.

Časté: môžu postihovať menej ako 1 z 10 žien

- bolesť brucha, nevoľnosť (nauzea),
- kvasinková infekcia pošvy (ako je „kandidóza“), nepríjemný pocit v pošve spôsobený krúžkom, svrbenie pohlavných orgánov, výtok z pošvy,
- bolesť hlavy alebo migréna, depresívne nálady, znížená sexuálna túžba,
- bolesť prsníkov, bolesť malej panvy, bolestivé menštruačné cykly,
- akné,
- nárast telesnej hmotnosti,
- vypudenie krúžku.

Menej časté: môžu postihovať menej ako 1 zo 100 žien

- porucha zraku, závrat,
- nafúknuté brucho, vracanie, hnačka alebo zápcha,
- pocit únavy, nepohody alebo podráždenia, zmeny nálady, výkyvy nálady,
- nadmerná tekutina v tele (edém),
- infekcia močového mechúra alebo močových ciest,
- ťažkosti alebo bolesť pri močení, silné nutkanie alebo potreba močiť, častejšie močenie,

- ťažkosti počas pohlavného styku vrátane bolesti, krvácania alebo pociťovania krúžku partnerom,
- zvýšený krvný tlak,
- zvýšená chuť do jedla,
- bolesť chrbta, svalové kŕče, bolesť v nohách alebo ramenách,
- menej citlivá pokožka,
- bolestivé alebo zväčšené prsníky, fibrocystické ochorenie prsníkov (cysty v prsníkoch, ktoré môžu opuchnúť alebo sú bolestivé),
- zápal krčka maternice, polypy na krčku maternice (výrastky na krčku), vyvrátenie okrajov krčka maternice (ektropia),
- zmeny v menštruačných cykloch (napr. menštruácie môžu byť silné, dlhé, nepravidelné alebo sa môžu úplne zastaviť), nepríjemný pocit v malej panve, predmenštruačný syndróm, kŕče maternice,
- vaginálna infekcia (hubová a bakteriálna), pocit pálenia, zápach, bolesť, nepríjemný pocit alebo pocit sucha v pošve alebo vonkajších pohlavných orgánoch (vulve),
- vypadávanie vlasov, ekzém, svrbenie, vyrážka alebo návaly horúčavy.

Zriedkavé: môžu postihovať menej ako 1 z 1 000 žien

- škodlivé krvné zrazeniny v žile alebo tepne, napríklad:
    - v nohe alebo chodidle (t.j. DVT),
    - v pľúcach (t.j. PE),
    - srdcový infarkt,
    - cievna mozgová príhoda,
    - malá cievna mozgová príhoda alebo dočasné príznaky podobné cievnej mozgovej príhode, známe ako prechodný ischemický záchvat (TIA),
    - krvné zrazeniny v pečeni, žalúdku/črevách, obličkách alebo oku.

Riziko vzniku krvnej zrazeniny môže byť vyššie, ak máte akékoľvek iné stavy, ktoré zvyšujú toto riziko (ďalšie informácie o stavoch, ktoré zvyšujú riziko vzniku krvných zrazenín a príznakoch krvnej zrazeniny, pozri časť 2).

- výtok z prsníkov.

Neznáme (nedá sa odhadnúť z dostupných údajov)

- chloazma (žltohnedé pigmentové fľaky, takzvané „tehotenské škvrny“, najmä na tvári)

- ťažkosti s pohlavným údom partnera (ako napr. podráždenie, vyrážka, svrbenie)
- nemožnosť vybratia krúžku bez lekárskej pomoci (napr. z dôvodu priľnutia k stene pošvy)
- vaginálne poranenie súvisiace so zlomením krúžku

U používateliek kombinovanej hormonálnej antikoncepcie sa hlásila rakovina prsníka a nádory pečene. Viac informácií pozri v časti 2.2 *Upozornenia a opatrenia, Rakovina.*

Veľmi zriedkavo sa môže NuvaRing zlomiť. Pre viac informácii pozri časť 3.4 *„Čo robiť, ak... sa váš krúžok zlomí“.*

**Hlásenie vedľajších účinkov**

Ak sa u vás vyskytne akýkoľvek vedľajší účinok, obráťte sa na svojho lekára alebo lekárnika. To sa týka aj akýchkoľvek vedľajších účinkov, ktoré nie sú uvedené v tejto písomnej informácii. Vedľajšie účinky môžete hlásiť aj priamo na národné centrum hlásenia uvedené v Prílohe V. Hlásením vedľajších účinkov môžete prispieť k získaniu ďalších informácií o bezpečnosti tohto lieku.

5. **Ako uchovávať NuvaRing a NuvaRing aplikátor**

Tento liek uchovávajte mimo dohľadu a dosahu detí.

Ak zistíte, že hormónom z NuvaRingu bolo vystavené dieťa, poraďte sa so svojím lekárom.

Uchovávajte pri teplote do 30 °C. Uchovávajte v pôvodnom obale na ochranu pred svetlom a vlhkosťou.

Nepoužívajte NuvaRing, ak vám bol vydaný pred viac ako 4 mesiacmi. Dátum výdaja je uvedený na škatuli a vrecku.

Nepoužívajte NuvaRing po dátume exspirácie, ktorý je uvedený na škatuli a vrecku.

Nepoužívajte NuvaRing, ak spozorujete zmenu farby krúžku alebo iné viditeľné znaky poškodenia.

Použitý krúžok zlikvidujte s bežným domovým odpadom, najlepšie vo vnútri uzatvárateľného vrecka. Použitý aplikátor zlikvidujte s bežným domovým odpadom. NuvaRing, ani aplikátor nesplachujte do toalety. Tak ako pri iných liekoch, nepoužité alebo exspirované krúžky nelikvidujte odpadovou vodou alebo domovým odpadom. Nepoužitý liek vráťte do lekárne. Tieto opatrenia pomôžu chrániť životné prostredie.

## 6. Obsah balenia a ďalšie informácie

### Čo NuvaRing obsahuje

- Liečivá sú: etonogestrel (11,7 mg) a etinylestradiol (2,7 mg).
- Ďalšie zložky sú: kopolyméry etylénu s vinylacetátom (28% a 9% vinylacetát) (druh plastu, ktorý sa v tele nerozpúšťa) a stearan horečnatý.

Etonogestrel a etinylestradiol sa uvoľňujú z krúžku rýchlosťou 0,120 mg/deň a 0,015 mg/deň počas 3 týždňov.

### Ako vyzerá NuvaRing a NuvaRing aplikátor a obsah balenia

NuvaRing je pružný, priehľadný, bezfarebný až takmer bezfarebný krúžok široký 54 mm.

Každý krúžok je balený v uzatvárateľnom vrecku z fólie.

Aplikátor je plastová, nesterilná pomôcka, určená na jedno použi